

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jn 14,6

Брой 3 (1496)

София, март 2015 г.

Цена 0.50 лв.

„Благовещение“ - худ. Педро Беругете, XV в.

Възвестявайте радостта на Евангелието

От 27 до 30 януари в Рим се проведе среща на комисиите по катехизис на Европейските епископски конференции с Папския съвет за насърчаване на новата евангелизация.

Събитието бе открито от архиепископ Рино Фисикела, председател на папския съвет, домакин и дългогодишен преподавател в папския Григориански университет. Във въстъпителното си слово той начерта състоянието и перспективите пред новата евангелизация, под чийто новосъздаден съвет попада сферата на християнското възпитание и образование - стройно структурирани с многобройни и значими училища и университети, но включваща и всеки вярващ като катехист по призвание и разпространител на Словото Божие на думи и дела. По неговите думи въвеждането във вярата е преди всичко среща с Христос. Вероучението не е друго освен Той Самия - Неговата личност, Неговото дело, Неговото слово, също и Неговото мълчание. А в природата на Църквата е да евангелизира, за да бъде позната „Любовта, с която Бог ни обича“ (Еф. 2, 4), като катехизист е определено основен етап в този процес.

На стр. 8

В своето апостолическо на пътешествие „Evangelii gaudium“ (т. 164) папа Франциск говори за превърщането на катехизиса в инструмент на „първото благовестие“ или керугма, на възвествяването на Христос, Който чрез Своята смърт и Възкресение ни открива безкрайната милост на Отца. Иисус те обича, добавя папата, Той отдава живота Си за твоето спасение, сега Той всеки ден е на твоя страна, за да те просвещава, подкрепя и освобождава. Това първо благовестие е наречено първо не защото хронологично е явено преди останалите и след това може да бъде забравено или изместено от по-важни неща. То е първо в качествен, в същностен смисъл, защото това е основополагащо известие, което трябва дачуваме отново и отново по различен начин и което трябва да повтаряме по един или друг начин в целия процес на катехизиса, на всяко равнище и във всеки момент (вж. т. 165-169).

Една опасна тенденция днес е номиналното християнство - тоест на думи да се наричаш християнин, без да познаваш съдържанието, същността на

Послание на папа Франциск за Великия пост

Укрепете сърцата си (Яков 5, 8)

Скъпи братя и сестри,
Великият пост е време за обновяване на Църквата, на общностите и на всеки вярващ. Преди всичко обаче е „благородното време“ (2 Кор. 6, 2). Бог не иска от нас повече от това, което ни е дарил: „Ние Го любим, защото Той по-напред ни възлюби“ (1 Ин. 4, 19). Той не е безразличен към нас. Всеки от нас Му е присърце, познава ни по име, грижи се за нас и ни търси, когато Го изоставяме. Интересува се за всеки от нас. Неговата любов не Му позволява да бъде безразличен към това, което се случва с нас. Все пак случва се, когато сме добре и се чувстваме комфортно, да забравим другите (нещо, което Бог Отец никога не прави); ние не се интересуваме от техните проблеми, техните страдания и несправедливостите, които поне-

сят... Тогава нашето сърце изпада в безразличие - аз съм сравнително добре и комфортно и забравям за тези, които не са добре. Такова egoистично отношение на безразличие днес достига световни размежви до степен, че можем да говорим за глобализация на безразличието. Това е болест, с която трябва да се справим като християни.

Когато Божият народ се обръща към Неговата любов, намира отговорите на въпросите, които историята непрекъснато поставя. Едно от най-неотложните предизвикателства, на които искам да се спра в това послание, е глобализацията на безразличието.

Безразличието към близния и към Бог е реално изкушение и за нас, християните. Ето защо имаме нужда през Великия пост да чуем вика на пророци-

те, които издигат глас и ни разбуждат.

Бог не е безразличен към света, а го обича до степен да даде Своя Син за спасението на всеки човек. Във въплъщението, в земния живот, смърт и възкресение на Божия Син се отваря окончателно вратата между Бог и човека, между небето и земята. И Църквата е като ръката, която държи отворена тази врата чрез проповедяването на Словото, отслужването на тайнствата, свидетелството на вярата, което го прави ефективно в благотворителността (срв. Гал. 5, 6). Въпреки това светът се стреми да се затвори в себе си и да затвори вратата, през която Бог влиза в света и светът влиза в Него. Така че ръката, която е Църквата, не

На стр. 2

Дон Боско и българите

На 31 януари 2015 г. за 20-и път в Казанлък бе честван празникът на свети Иоан Боско. Отново светецът ни събра в храм „Свети Йосиф“. Но този път имаше доста разлики от предните чествания. Преобладаваха младежите. Поради несгодите с времето и смъртта на първия демократично избран президент на страната Жельо Желев не присъстваха и официалните лица, поканени за случая. Но за сметка на това имаше един гостенин, който завинаги ще остане в България. Поклонихме се на края на литургията пред мощите на свети Дон Боско. Въщност това е втора мощехранилница с реликви от светица. Първата е малка кутий-

ка, която се пази от доста години в Казанлък. Новата е доста по-голяма - освен кутийката с мощите има и пластика със светеца и наобиколили го деца. Тя ще обиколи енорииите на България по повод на 200-годишнината от рождението на светеца и след това ще се установи завинаги в Стара Загора. Имахме и още една мощехранилница - с мощи на свети Жан-Мари Виане, покисана от нашата енория да ни гостува известно време.

Тогава си зададох въпроса - защо ние познаваме този светец само от 20 години? И много скоро получих отговор на въпроса. Въщност не на

Постът като един шанс да напусна нещо

ОТ ЕДНО ПИСМО, КОЕТО ГОВОРИ ЗА ПОСТА

„Като тийнейджър не обичах много постното време. Защото от нещо трябва да се отрека, да се отделя. Въкъщи постехме в петък, а в неделя ходехме в черквата да молим Кръстния път. Още тогава имах чувството, че постът не е диета и не трябва да е самоцелен, но не го осъзнавах напълно.“

Идвам на ум, че в постното време сме предизвикани нещо да напуснем, да напуснем, да изпуснем, да отпуснем, да допуснем... Това не е само игра на думи.

Да напуснем - например някой свой лош навик, да напуснем отношение, към което сме много привързани, да напусна „моите“ територии и да допусна Бог в тях, където досега не Го бях допускал.

Да напусна желанието си за още малко храна и да се откажа от пресядане, да се откажа и от прекалена ленивост.

Да отпусна „хватката“ към партньора си, да му дам повече свобода.

Да пропусна нещо, което

На стр. 10

На стр. 11

Отец Асен Славов Карагьозов, успенец

На 12 февруари т.г. почина отец Асен Карагьозов

Роден е на 12 януари 1926 г. в Пловдив, в католическо семейство, и е кръстен на 17 януари. Завърши френския мъжки колеж „Свети Августин“, където е преподавател неговият вуйчо отец Асен Чонков, успенец. През 1946 г., желаейки да стане монах успенец, тръгва към Франция, където постъпва в новициата на 17 декември същата година. Полага първите си обети на 6 януари 1948-а в Нозероа (близо до Швейцария), а вечните - на 4 февруари 1951 г. в Екъоли (до град Лион).

Следва философия (1948-1949) в Си-Шазел (до Белгия) и богословие (1949-1953) в Екъоли-Валпре.

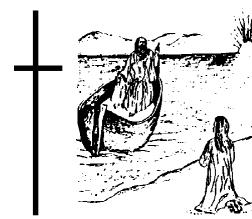
Ръкоположен е за дякон на 20 декември 1952 г. в Лион, а на 11 февруари 1953 г. е ръкоположен за свещеник в Лион от кардинал Жерлие, архиепископ на Лион. През 1953 г. е изпратен в Сент Сижисмон (в северната част на Френските Алпи), където служи до 1962 г. През 1963 г. е назначен в Тулон, където остава до връщането си в България през 2001 г. В Тулон работи активно в движението „Католическо действие“ и също в енория.

През 1980 г. е назначен за капелан на „Католическо действие“ за работниците в епархията на Тулон. През 80-те години на миналия век се връща за пръв път да посети близките си в България. След промените организира няколко пъти камион, който докарва помощи в родния му Пловдив. Той имаше добро и чувствително сърце.

През 2001 г., като навършва 75 години, което е възрастта за пенсиониране на свещениците във Франция, той, на сърчаван от брат си Тобия, приема предложението на провинциала да се върне в България, за да обслужва

енорията в Покрован, останала без постоянен свещеник след смъртта на отец Иван Станев. В Покрован не му е лесно да свикне; всичко е напълно различно от условията, при които 55 години е живял във Франция. Трябва да служи в източния обред, който е познал само малко през юношеските си години; трябва да работи в селска енория, след като е живял и работил в град Тулон 40 години; битовите условия в Покрован също много се различават от тези в Тулон, особено през зимата. Служи до края на 2005 г., когато малко преди Коледа, движейки се в тъмното, не вижда, че отворът, който води до избата, е отворен и пада по стълбището. Удря тежко главата си, но не се е оплаква на никого. След няколко дни сестрите забелязват, че има голям хематом на удареното място и че не е добре и се обаждат на него-ви познати. Един от племенниците му идва да го вземе и на 31 декември отчето е опериран поспешност. Операцията минава успешно, но вече е 80-годишен и трябва да се пенсионира. Отец Асен избира да остане в Пловдив, в родния си семеен дом, който

„Когато настъпи вечерта, Иисус каза: „Да минем на другия бряг“

(Марко 4, 35) не е далеч от дома на успенците и от храма „Възнесение Господне“, който обслужват. Докато силите му позволяват, той ходи там всеки ден пеша, за да служи със събрата си. Изживява още две тежки изпитания - смъртта на по-малкия си брат Тобия през 2006 г. и в първия ден на 2010 г. ненадейната смърт на първия си племенник Слави, при когото живее. След това Маклена, жена на този племенник, и синът им Тоби поемат грижата за него. Също така те всеки ден го карят с кола до черквата, за да може да служи. От средата на миналата година той остава във външи, понеже - може би вследствие на падането върху главата - постепенно губи умствените си възможности. Интересното е, че никога не се оплаквал, че нещо го били и това учудващо винаги лекарите.

Бог да го прости! Нека в мир да почива!

От събрата успенци

Укрепете сърцата си

От стр. 1

трябва да се изненадва, ако бъде отблъсната, смачкана и наранена.

Ето защо Божият народ има нужда от обновяване, за да не стане безразличен и да не се затвори в себе си. Бих искал да предложа три стъпки за размишление за това обновяване.

1. „Кога страда един член, страдат с него всички членове“ (1 Кор. 12, 26)

ЦЪРКВАТА

Божието милосърдие, което разгръща това смъртоносно затваряне в себе си, каквото е безразличието, ни се предлага от Църквата с нейното учение и особено с нейното свидетелство. Но може да се свидетелства само нещо, което преди това сме преживели. Християнинът е човекът, който позволява на Бог да го облече със Своята доброта и милосърдие, да го облече с Христос, за да стане като Него - слуга на Бог и на хората. Много добре ни го напомня литургията на Велики четвъртък с ритуала миене на краката. Апостол Петър не искаше Исус да му измие краката, но после осъзна, че Исус не иска да бъде само един пример за това как трябва да си измиват краката един на друг. Това служение може да го извърши само този, който преди това се е оставил нозете му да бъдат умити от Христос. Само той има „дял“ с Него (Вж. Ин. 13, 8) и по този начин може да служи на хората.

Великият пост е благоприятно време да се оставим да бъдем обслужени от Христос и по този начин да станем като Него. Това се случва, когато слушаме Божието слово и когато получаваме тайнствата, особено Евхаристията. Чрез него ние ставаме това, което получаваме - Тялото Христово. В това тяло безразличието - което изглежда толкова често взема надмощие в нашите сърца - не може да намери място. Който е с Христос, принадлежи на едно само тяло и в Него не можем да бъдем безразлични един към друг. „Кога страда един член, страдат с него всички членове; кога се слави един член, радват се с него всички членове“ (1 Кор. 12, 26).

Църквата е общението на светите, защото участват

На стр. 4

ИСТИНА - VERITAS

продължител на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел. (02)41-77-739,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Печатар Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Сестра Мария Агнеса Исусова - Хенриета Страшимирова Славовска

Сестра Агнеса - Хенриета Славовска, е най-малката дъщеря от четири деца в семейството на Страшимир Евстатиев Славовски и Грете Хайнрих Едер, австрийка. Родена е на 14 август 1932 г. в София. Детските й години заедно с цялото семейство преминават във Виена и в София. Втората световна война ги заварва в България и политическите промени водят до много трудности за семейството. Проблемът е австрийският произход на майката и служебното положение на бащата. Изселени са в Пирдоп, където Хенриета завърши средно гимназиално образование. Както много други интелектуалици, бащата е несправедливо обвинен, осъден и изпратен в затвора. Недопустимо е с такъв произход Хенриета да може да продължи образоването си, но животът я научава на всичко. Тя самата казва: „Обичах винаги да гледам как се прави всяко нещо и да слушам, когато някой обяснява.“ Така наистина се научава на много неща и има познания и похват за всичко. За да помага за издръжката на семейството си, тя работи като детска учителка в Челопеч, като читалищен организатор в Пирдоп, а в някои моменти е принудена да работи и тежък физически труд. Пък със помощник-касиер и управител на стол в ДИП „Страцин“ в София.

През 1962 г. умира майката, която е болна от рак и за която тя сама до последно се грижи. Същата година Хенриета създава и първите си контакти със сестрите евхаристинки. Винаги готова да участва и помага, тя започва

да прави някои услуги на сестрите и постепенно създава хубава връзка с тях. Чувства, че монашеският живот я привлича и прави крачката. На 19 март 1965 г., празник на свети Йосиф, след като за последен път отива на стрелбището, където обича да ходи, Хенриета постъпва официално в Монашеската общност на сестрите евхаристинки. Баща й и двете й сестри са категорично против. Заблудявани и лъгани от милицията, те правят всичко възможно, за да я разубедят и попречат. Но дори пряката намеса на милицията не е в състояние да промени решението на Хенриета. Нейната категоричност става причина близките й близо пет години да не желаят нищо да чуят за нея. На 28 ноември 1965 г. тя постъпва в новициата, на 4 декември 1966 г. дава първите си обети, приемайки името Мария Агнеса Исусова, а на 3 декември 1972 г. дава вечните си обети. С времето близките й започват да се доближават и виждат само добро от страна на сестра Агнеса и на всички сестри, променят настроенията си. Бог възнаграждава верността, с която сестра Агнеса живее за Него и му служи безрезервно - и баща й, и двете й сестри напускат този свят, снабдени с тайнствата и помирени с Бог.

Още от първите години на посветен живот сестра Агнеса активно поема отговорни задължения в обществото. През 1969 г. тя е в Ново Делчево, където ръководи и участва лично в строежа на къщата, на която днес се радваме. През 1970 г. поема строежа и на къщата в Куклен. Справя се с разбиране и усет и с тежката работа около всички документи и разрешителни, и с доставката на материали и организирането на работниците, които много често са роднини на сестрите, понякога дори лично учас-

тва в строителството. Следват ремонтите на къщите в София и в Покрован. Придружавана от други сестри, неуморно обикаля с кола из цяла България, за да помога на сестрите от всичките ни общини.

Тя поема основно и организирането на строителството на манастири ни в София, където сега живеем. Ангажирана е в търсенето и осигуряването на средства, както и в организирането и следенето на целия строеж. През 2000 г. след основен ремонт на съществуващата къща в двора на манастира открива медицински център „Иоан-Павел Втори“, който по-специално обслужва социално слаби хора. През 2001 г. започва организирането и на строежа на черквата, посветена на свети Иоан ХХIII - папа римски, за която дава и последните си сили да се довърши всичко, което е възможно - криптата, иконостасът, иконите...

След политическите промени през 1989 г. сестра Агнеса организира разпределението на хуманитарните помощи от Холандия, Австрия, Германия. Тази дейност започва да се нарича „Каритас“ - сестри евхаристинки. Пък със сестрите предават дейността на „Каритас“ на въвеждащи от енория „Успение Богородично“, които основават „Каритас“ - София. Същевременно тя започва да организира детски летни лагери в

Католически свят

Филипините. Местните и световните медии продължават да съобщават любопитни данни за посещението на папа Франциск. На заключителната литургия в столицата Манила са присъствали над 6 милиона вярващи, като местните медии говорят за 7 милиона. Всички булаварди, улици, площади, паркове, градини на големия град са били буквально претърпани от хора. Монтирани са били над 400 големи видеотабла. Правителството и Червеният кръст са осигурили над 200 медицински и подкрепителни центрове с доброволци, които са обслужили над 2500 нуждаещи се; 36 богочеломци са откараны в болница; открити са 65 загубили се деца. Агенциите пишат, че човешката история не помни подобно стълпотворение и като синтез е дадена репликата на пилот на хеликоптер, кръжащ над града, помолен от земния център да опише накратко какво вижда отвисоко. Възхитен и възбуден, пилотът емоционално възкликал: „Тук е събран целият свят и Христос е спъзъл в Манила!“

+++ От нунциатурата в Манила, където е бил отседнал, до летището - 10 km, папата е бил изпратен от стотици хиляди хора в шпалир. На летището го посрещнали със знамена 700 момичета и момчета от център за бездомни деца. Той ги е поздравил много сърдечно и с вдигнати ръце се сбогувал. До самолета са го изпратили членовете на правителството, президентът Бениньо Акино и кардиналът на Манила Луис Тагле. На борда на „Еърбъс А 340“ на филипинските въздушни линии Светият отец е бил придружен от папската делегация и над 80 журналисти. По време на полета папата отговорил на много въпроси, свързани с посещението, но най-дълбоко бил трогнат и развлънуван от посещението си в център за бездомни деца, където едно 14-годишно момиче му разказало живота си и за досега с дрогата, проституцията, насилието и със сълзи на очите му задало въпроса: „Защо Бог допуска това?“ „Това момиче ми зададе този въпрос, на който не можах да отговоря. Защо страдат децата? И великият руски писател Фьодор Достоевски е задал подобен въпрос и не е получил отговор“, визирайки „Братя Карамазови“, казал папата. И продължил темата: „Когато хората живеят добре или свикват с несправедливостите, те не плачат, губят тази способност. Ние, християните, трябва да се

молим за тази благодат, особено заможните християни. Да плачем за несправедливиости, за греховете, защото плачът те насочва да разбереш, да осъзнаеш реалностите или измеренията - критериите на действителността.“ По време на 15-часовия полет папа Франциск е прелетял над Китай, Монголия, Русия, Беларус, Полша, Чехия, Словакия, Словения и Австрия, като е изпратил поздрави и пожелания на ръководителите и народите на тези държави. Това бе седмото посещение извън Италия и второ в Азия за почти двегодишния понтификат на папа Франциск.

+++ Военната групировка „Нова народна армия“, подкрепяна от комунистическата партия на Филипините, се е споразумяла с правителството да спре всякаакви военни действия по време на посещението на папа Франциск. След отпътуването му военните действия са продължили. Бунтовниците се борят за независимост на остров Минданао. Групировката е смятана за терористична организация от САЩ и Европейския съюз.

Украйна. Католическият свещеник Димитриев е тежко ранен в градчето Дебалцево, намиращо се между градовете Донецк и Луганск. От началото на войната в Източна Украйна католическите духовници в този район са подложени на нападения от страна на проруските сепаратисти. След анексирането на полуостров Крим от русните един католически манастир на францисканците е затворен от русните и монахините са изселени.

Германия. На 84-годишна възраст е починал германският кардинал Карл Йозеф Бекер. След смъртта му кардиналската колегия наброява 227 души, от които 125 са под 80-годишна възраст и имат право на конклав.

+++ Учреденото в Германия националистическо движение се разширява и в съседните страни с ускорени темпове и мащаби особено след кървавия атентат в редакцията на сатиричното френско списание „Шарли ебдо“. Наименование на движението е ПЕГИДА - на немски език, което означава Патриотични европей-

ци против исламизацията на Западна Европа. На срещи и митинги привърженици и противници на движението стигат до сблъсъци и побоища, като често се налага намесата на полицията. Католическата и Протестантската църква в Германия са против това движение и настояват за толерантност и диалог. В знак на протест срещу позицията на Църквите членове на движението масово отказват даси за плащат вносните данъци към Църквите, които се полагат по закон. От 82-милионното население на Германия католиците са над 25 милиона, а протестантите - над 24.

+++ Генералната секретарка на Епископската конференция на Католическата църква в скандинавските страни сестра Анна Кашнер съобщава, че католиците там непрекъснато се увеличават, и то с бързи темпове. В момента в Дания, Норвегия, Швеция, Финландия и Исландия общият брой на католиците е над 800 хиляди. В това число не се включват имигрантите - католици от Полша, Хърватия, Литва, Филипините и Виетнам. Лутераните в скандинавските страни също се приобщават към Католическата църква в знак на протест срещу решението на техните правителства да узаконят брака между хомосексуалисти и отглеждането на деца от тях, което се одобрява и от Лутеранската църква. Седалището на Епископската конференция на Католическата църква в скандинавските страни е в Хамбург, Германия.

Словакия. В словашкия град Зволен е отпразнуван годишнина на свещеника доминиканец Аквиас Юрай Габура. Той е най-възрастният свещеник в Словакия, прекарал тежки и мъчителни години по време на комунистическия режим в затвори и лагери. Юбилейното тържество е било ръководено от архиепископа на Прага кардинал Доминик Дука, който е бил министрант, когато отец Аквиас е бил ръкоположен за свещеник. Юбилярят е получил много подаръци и поздравления от цялата страна, както и пожелания и благослов от папа Франциск.

Нигер. Архиепископът на столицата Ниамей Мишел Кристиан Картатегуи е заявил пред журналист на италианския католически всекидневник „Авенире“, че след кървавия атентат в Париж положението на християните в западноафриканските страни Мали, Нигер, Либия, Сенегал, Мавритания и Либерия е неконтролирано. Исламисти разрушават католически черкви, преследват свещеници и богомолци. Досега са убити 36 християни, предимно католици. Опожарени са над 200 къщи и магазини на католици. Особено активни са членовете на терористичната организация „Боко Харам“, които действат особено брутално. За да се избегват нападения над богомолците, много черкви неделен ден са затворени или се ограждат от полицаи или военни, които проверяват влизящите богомолци.

Англия. Халдейският архиепископ на Северен Ирак Башар Варда е заявил пред британския парламент, че бомбените нападения по обекти на „Исламска държава“ не са в състояние да спрат терористите; нужни са сухопътни войски, за да прогонят исламистите от

превзетите градове и села.

Швейцария. По данни на агенция Фидес над 80 процента от швейцарците настояват да се организира референдум за забрана на фереджетата - бурки, за мюсюлманските жени, които закриват главата и лицата си. Това искане получи по-голяма подкрепа след атената в Париж.

Италия. На тържествена литургия епископът на Триест Рафаело Мартинели е открыл процедура за провъзгласяването на Киара Любик за благожена. Тя е родена през 1920 г. в Триест с кръщелното име Силвия, което сменя на Киара през 1943 г., когато влиза в третия францискански орден. Майка ѝ е ревностна католичка, баща ѝ е социалист, а брат ѝ - партизанин и редактор на комунистически вестник „Унита“. Киара завърши философски науки, учителства и през 1943 г. заедно със свои съмишленички основава движението „ФОКОЛАР“ - пионер за икуменичен и религиозен диалог, което има привърженици по цял свят; фоколар означава огнище. Киара Любик умира през 2008 г. на 88 години.

Ватикан. Във връзка със 70-годишнината от основаването на Международния комитет за загиналите в нацисткия лагер на съмъртта Освенцим, Полша, папа Франциск е бил посетен от шестима оцелели в този лагер от Германия, Полша, Франция и Чехия. Между тях е била и 90-годишната германка от Хамбург Естер Бежарано. След като внимателно изслушала трогателните и страшни истории на лагеристите, папата ги благословил и им покелал здраве и като живи свидетели на ужасите от войните да ратуват и се борят според възможностите си за мирен свят, за свят без войни.

+++ Във връзка с 450-ата годишнина от основаването на португалското колониално селище Сан Себастиан - Рио де Жанейро (1 март 1565 г.), папа Франциск е изпратил видео-послание до жителите на града. Години преди основаването му португалският мореплавател Гашпар де Лемуш достигнал залива, помислил го за устие на река и възхитен от очарователната гледка възкликал: „О, чаровна януарска река!“ (Рио де Жанейро). Така селището се затвърдило с името Рио де Жанейро. Папата се обръща към жителите на „необикновено красивия град“, като ги поздравява и им напомня, че тази красота се помрачава от социални противоречия, несправедливости и насилие и призовава жителите на многомилионния град начело с управниците да полагат грижи и да се борят против несправедливостта, беззаконието и насилието, за да получи този мегаполис „универсална красота“.

+++ Папа Франциск ще посети на 21 март Помпей и Неапол. Както се съобщава от светилището на Помпей, там папата ще се поклони и ще се помоли, преди да поеме към Неапол. Селището в Помпей „Дева Мария на броеницата“ се намира недалеко от археологическите разкопки на града и е признато като едно от най-посещаваните места за поклонение. То е под опеката на Светия престол. През октомври 2008 г. бе посетено от папа Бенедикт XVI. Това ще бъде третото пътуване на папа Франциск в южноиталианския район Кампания. През

юли 2014 г. той посети два пъти провинциалния град Казерта, отстоящ на 40 km северно от Неапол.

++ + Светият отец е назначил вицекомандира Кристофор Граф (53) за командир на папската гвардия. Той наследява тази длъжност от досегашния комендант Даниел Анриг. Граф служи в папската гвардия от 1987 г. и сега става 35-ият командир на папската гвардия, състояща се от 110 гвардейци. Граф благодари на папата за оказаното доверие: „Много съм горд и щастлив, че съм верен гвардеец на Негово светейшество, като същевременно благодаря и на бившия командир Даниел Анриг, който шест години беше наш уважаван началник.“ Папската гвардия е основана през 1506 г.

++ + Във връзка с откриването на новата съдебна година генералният прокурор на Светия престол и Ватиканска държава Джан Пиетро Милано е изнесъл кратък доклад и отчет за миналата 2014 г. Особено място той е отделил на финансовите престъпления, най-вече на прането на пари. В тази насока са предприети строги реформи и са взети мерки за по-добри контрол на ватиканските финанси и по-специално на ватиканската банка. Много успешна е била борбата с кражбите на площад „Свети Петър“, чиито жертви са милионите богомолци и посетители. За цялата година са арестувани шест души, между които има продавачи на наркотики. Прокурорът е изказал благодарност на папските гвардейци и на италианската полиция за гарантирани на мира и спокойствието във ватиканската държава.

++ + Светият отец е приел на частна аудиенция главния кмет на Рим Игнацио Марино, член на социалдемократичната партия. Разговорите са преминали в много приятна атмосфера, тъй като кметът е и лекар - специалист по трансплантации. Кметът подробно е разказал на папата за конгреса на хирургите през септември м.г. в Рим, където е бил обсъждан и въпросът за търговията с човешки органи. Папата е осъдил търговията с човешки органи, като е заявил, че тази дейност трябва да бъде обявена за тежко престъпление.

++ + Папа Франциск е изпратил поздравителна телеграма на новия италиански президент Серджо Матарела с желание и благослов да изпълни задълженията си, упъвайки се на ценностите на италианския народ. 73-годишният президент е член на Демократичната партия на премиера Матео Ренци и наследява президентството от Джорджо Наполитано.

++ + Римският епископ е приел на частна аудиенция главния инспектор на италианската полиция г-жа Мария Розарио Майорино. Той я е поздравил за отговорната длъжност с думите: „Много хора, които посещават християнското сърце на Рим, се обръщат пряко към вас, защото всеки се чувства защичен и закриян от вашето присъствие!“ За първи път в 70-годишното съществуване на италианския полицейски инспекторат за негов шеф е назначена жена, чийто офис се намира близо до колонадите на „Свети Петър“.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

3 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Най-възрастната монахиня в света навърши 108 години

Най-възрастната монахиня в света Кандида Белоти навърши на 20 февруари 108 години. Родената в Квинцано, недалеч от Верона, сестра служи от 1931 г. в конгрегацията за болните на свети Камило.

Миналата година тя отиде в Рим като поклонничка в чест на 400-годишнината от смъртта на основателя на нейната общност свети Камило де Лелис и участва в литургията с папа Франциск. На рождения си ден сестра Кандида разговаря на духовни теми с кандидатки да влязат в конгрегацията.

По www.catholic-news.bg

ПАСЕ прие резолюция в защита на християните

За пръв път от няколко десетилетия насам един от най-важните органи на Съвета на Европа - Парламентарната асамблея - разгледа и прие резолюция в защита на християнството на Стария континент. През последните години бяха приети много декларации и резолюции с все по-секуларен и дори антихристиянски характер, недопускащ участието на религията при вземането на решения, които засягат вярата и нравствените ценности на вярващите. На 29 януари 2015 г. обаче Парламентарната асамблея на Съвета на Европа (ПАСЕ) прие резолюция с названието „Преодоляване на нетolerантността и дискриминацията в Европа и особено проявите им към християните“. Да си припомним, че Съветът на Европа е организацията, която разисква и взема решения, които се отнасят до всичките 47 страни на континента.

Според някои внесеният за разглеждане доклад е бил допуснат в пленарна зала поради събитията в Париж от началото на януари и осъзнаването на ролята, която християнството все още продължава да играе в страните от континента. Ние сме убедени, че докладът се появява в пленарната зала, беше одобрен и се взе положително решение по него, защото християните все по-твърдо заявяват позиции си чрез своите представители в евроструктурите. Многочесто вече споменаваме, че без участие на християни в

политическия живот както в отделните страни, така и в евроструктурите, не можем да очакваме някой друг да защиши правото ни на вяра и на нейното изповядване...

Ще посочим само няколко главни момента.

1. За първи път Съветът на Европа (чрез парламентарната асамблея) признава, че дискриминацията на основата на религия и вяра засяга не само малцинствените религиозни групи (каквото наистина е случило в страните от Европа и в света като цяло), но че тя засяга и вярващите от религията на мнозинството, в случая - християните, които са мнозинство в почти всички европейски страни. Отбележава се, че многократните случаи на дискриминация срещу християните често се пренебрегват от местната власт и извършителите на антихристиянски актове са придобили чувството на безнаказаност (вж. т. 1 и т. 6.6.).

2. ПАСЕ намери подходяща (засега) формулировка за защита на правата на християните: „умерена разумна изява на вярата“. Т. е. когато християнството се изповядва умерено, без нотки на фундаментализъм или нетolerантност, то може свободно и пълноценено да се изповядва в обществото, без това да пречи на никого другого (вж. т. 2).

3. На държавите членки се обръща внимание, че не трябва да съществува никаква дискриминация срещу християните, а ако някъде християните са ограничени в своите действия, това означава, че има нарушаване на закона или погазване на демократичните устои на обществото (вж. т. 4).

4. ПАСЕ не само говори за преодоляване на дискримина-

цията срещу християните, но и предлага да бъдат взети мерки за защита на християнството (вж. т. 5).

5. За първи път от тридесет години насам беше признато отново, че религията допринася за развитието на демократично общество (вж. т. 6.1.).

6. Защитава се правото на християните да се придържат към нравствените ценности на християнството и на работното си място (нещо, което в много западноевропейски страни е забранено със закон) (вж. т. 6.2.).

7. Парламентарната асамблея на Съвета на Европа настоява да се зачита правото на родителите да осигурят на децата си християнско образование (при спазване на съвременното критично и плуралистично държавно образование) (вж. т. 6.2.).

8. Препоръчва се местната власт да не препятства мирното изповядване на християнството, правото на публични изяви (напр. на християнските проповедници), на демонстрации и т. н. (вж. т. 6.3., 6.4. и 6.5.).

9. Медиите в отделните страни трябва да избягват налагането на негативни стереотипи и разпространяването на предразсъдъци срещу християните (това ще рече медите да бъдат ограмотявани в християнството) (вж. т. 6.7.).

10. Да се позволи християнски общности, колкото и малки да са те, да бъдат регистрирани като религиозни организации, без да им се налага да преодоляват излишна бюрокрация (вж. т. 6.9.).

След тричасови дебати ПАСЕ приема резолюцията с 67 гласа „за“, 2 гласа против и 15 въздържали се.

По www.dveri.bg

4 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Укрепете сърцата си

От стр. 2

светите; но тя също е общество в светите неща: Божията любов, разкрита ни в Христос и във всичките му дарове. Сред тях се намира и отговорът на тези, които се оставят да бъдат докоснати от тази любов. В това общение на светите и в това участие в светите неща никой не притежава само за себе си - това, кое то има, е за всички. И тъй като сме съединени в Бог, ние можем да направим нещо за далечните - за онези, които са м о с на нашите собствени сили не бихме могли да достигнем - защото с тях и за тях се молим на Бог, за да се отворим всички за Неговото спасително д е ло.

2. „Къде е брат ти?“
(Бит. 4, 9)
ЕНОРИТЕ И ОБЩНОСТИТЕ
Казаното за Вселенската църква трябва да се приложи в живота на енорията и общностите. При тези църковни реалности имаме ли усещането, че сме част от едно само

тяло? Едно тяло, което едновременно получава и споделя това, което Бог иска да даде? Тяло, което познава и се грижи за своите най-слаби, бедни и малки членове? Или се прикриваме зад една универсална любов, която се грижи за най-отдалечените от нас по света, но забравя Лазар, седнал пред собствената си заключена врата? (Виж Лк. 16, 19-31).

За да получим и за да разцъфне у нас това, което Бог ни дава, трябва да се преодолеят границите на видимата Църква в две посоки.

На първо място, обединявайки се молитвено в Небесната църква. Когато Земната църква се моли, се установява общение във взаимно служение и добро, което достига до погледа на Бог. Със светите, които намериха своята пълнота в Бог, образуваме част от това общение, в което безразличието е победено от любовта. Църквата на небето не е тържествуваща, защото е обрънала гръб на страданията на света и се радва сама.

По-скоро защото светиите могат вече да съзерцават и да се радват на факта, че със смъртта и възкресението на Иисус са победили окончателно безразличието, кораво сърдечието и омразата. Докато тази победа на любовта не обхване целия свят, светиите ще ходят още с нас като поклонници. Света Тереза от Лизио, доктор на Църквата, пише убедена, че радостта на небето от победата на разпъната Любов няма да е пълна, докато дори един човек на земята страда и стене: „Разчитам много да не остана бездейна на небето, моето желание е да работя още за Църквата и за душите“ (Писмо 254, 14 юли 1897 г.).

И ние също участваме в заслугите и радостта на светите, а и те участват в нашата борба и в нашето желание за мир и помирение. Тяхната радост от победата на възкръсналия Христос е за нас източник на сила - за да преодолеем многото форми на безразличие и кораво сърдечие.

От друга страна, всяка хри-

Няма да ви оставя сираци

Моето име е Бошко Рогулич. Роден съм в Сплит, Хърватия, на 20 януари 1977 г., където завърших основно и средно образование - дърводелец и търговец. В кармилския орден влязох през март 2010 г. и същата година - в новициата в гр. Крък, който се намира на остров Крък. Там положих своите първи временни монашески обети на 8 септември 2010 г. След това отидох в манастира ни в Загреб, където работих в сакристията и по същото време следвах в Института по духовност. Сега живея в София, където продължавам моето монашеско формиране в кармилската монашеска общност в града.

Анджелина Джоли: Папа Франциск е необикновена личност

След прожекцията на филма „Unbroken“ (Несломим) в Папската академия на науките Анджелина Джоли, която е режисьор на филма, бе приета на частна аудиенция от папа Франциск. Тя бе с две от шестте си деца. В много сърдечен разговор папа Франциск е благодарил за интересния филм и особено за нейната активна благотворителна и милосърдна дейност по целия свят. Тя с гордост му е заявила, че тези качества е наследила от майка си, която е французойка, както и от католическите монахини в колежи-

те, където е учила. На раздяла папа Франциск, прегръщайки децата си, пожелал много здраве и успехи. На излизане в много приподигнато настроение Джоли е заявила

пред многообразните журналисти: „Бях само чела, слушала и гледала по телевизията папата. Той ме прие и за мен

бе огромна чест. Завладя ме, плени ме, покори ме. Не познавам по-голям и величествен човек.

Прекланям се пред тази необикновена личност. Той е добра поличка за нашето време.

Бог да го закриля!“

Петър КОЧУМОВ

изкушението на безразличието. Ние сме преситени с новини и разтърсващи образи, които ни разказват за човешкото страдание и същевременно чувстваме нашата безпомощност да се намесим. Какво да направим, за да не ни повлече тази спирала на страх и безсилie?

Най-напред - можем да се молим в общението на Земната и Небесната църква. Да не пренебрегваме молитвената сила на множеството! Инициатива „24 часа за Господ“, която искам да се разпространи в цялата Църква, също и на епархийско ниво, предвидена за 13 и 14 март, има за цел да даде израз на тази нужда от молитва.

На второ място - можем да помогнем с дела на благотворителност, достигайки близките, било далечните благодарение на многото благотворителни организации на Църквата. Великият пост е благоприятно време да се даде израз на този интерес към другия с конкретен знак, ма-кар и малък, показващ нашето съпричастие към цялото човечество.

И на трето място - страда-

3. „Укрепете сърцата си!“
(Яков 5, 8)
ОТДЕЛНИЯТ ВЯРВАЩ
Дори като индивиди имаме

На стр. 7

Предлагаме на вниманието ви текста на лекцията, изнесена от проф. Владимир Градев в рамките на четвъртата годишна конференция на Националния съвет на религиозните общини в България (НСРОБ), проведена от 10 до 12 октомври в Банско. Темата на конференцията бе „Ценностни, парадигми и предизвикателства в междурелигиозните отношения“, като бе предвиден и панел с участие на младежи от различните деноминации, засягащ междурелигиозния диалог в пространството, където католическата страна участва с интерактивната презентация на дякон Мартин Дулчев. Освен традиционните шест вероизповедания - православно, мюсюлманско, протестантско, еврейско, арменско и католическо, към работата на конференцията се присъединиха: БАН (Институт за изследване на обществата и знанието), Богословският факултет на СУ „Свети Климент Охридски“, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Университетът по библиотекознание и информационни технологии и фондацията „Конрад Аденауер“.

(Продължава от бр. 2)

И тримата са смутени и разтърсени от срещата с другия. Чужденецът действително е друг, носи със себе си неизвестното, може да бъде източник на осезаема заплаха. Гостоприемството не е лесно. Tout autre est tout autre. Всеки друг е вски друг! Изцяло другият е изцяло друг! Не можем да различаваме, трябва да вярваме, заключава френският философ Дерида. Безусловно, ала безусловната вяра не е човешка способност, а божи дар, който позволява на Авраам, Мария и Мухамад да превъзмогнат своя смут и да посрещнат Чужденца.

Всъщност изобщо не става дума да се приема вски друг само защото е друг - в какво би се състояло тогава изпитанието на чужденеца? Винаги трябва да се правят разграничения особено когато сме в състояние на незнание и несигурност, в дъното на мрака, в средата на нощта. Разграничението изисква бдителност, внимание, смирение и способност да се учим от грешките и заблуденията. Да, често е мъчително трудно да се отгатнат намеренията на другия, но не е невъзможно. Съвсем не всеки чужденец е божествен гост, както показва впрочем съвсем ясно Исус, Който в пустинята отхвърля гласа на другия заради злото, което той носи със себе си. Да, това е проблемът, има го и този друг, който идва със своята истина, представя се за Божи пратеник, често дори е абсолютно сигулен, че Бог е на негова страна, че именно той осъществява Неговата воля. Как да ги разгранишим?

7. Толерантността е трудна. Тя е признаването на правото на другия да живее като друг, колкото и неговият начин на живот да ми е чужд, да ме отблъска, да чувствам дори, че ме ранява. Ето пътно забулена жена, която ситни с наредена глава след своя брат съпруг. Как мога спокойно да приема този най-очевиден за мен израз на потисничество и потъкване на достойнството на жените. Законно ли е, оправдано ли е тогава да се забрани покривалото, което носи мюсюлманката? Ала не казах ли сам, че общество е свободно, когато хората са свободни да избират как да живеят, как да се обличат, какво да правят с телата си. Мога ли да кажа то-

дебати, особено за биоетиката. В либералната демокрация никой не може да налага своята воля с едно „защото така“ дори да има мнозинство, нито да се обосновава с догматичното и безвъпросното „защото Бог иска така“. Никой не може да налага частните си вярвания като публични норми. Демократичното пространство, в което се преплитат множество различни убеждения, изисква универсален език, който може да бъде единствено на публичния разум, колкото и той да е ограничен. Всеки, учи немският философ Хабермас, трябва да е в състояние да нап-

те вярвания и практики. Защото това е отговор на друго равнище. Той наивно предпоставя, че отсрещната страна е склонна да влезе в диалог, в който да бъде убедена да приеме и друга гледна точка. Илюзия е да разчитаме на нашия вкус и образованост - възхитата ни от поемата за Лайла, от мистиката на Ибн Араби, от филмите на Киаростами или романите на Ася Джабар няма да смекчи сърцето на салафа (член на сунитско течение в исляма, който се противопоставя на нововъведения, привнесени в исляма от други религии или философски тече-

изобщо какво те значат? Имам или халиф звучат добре, ала ясно ли ни е към каква точно власт препраща терминът зад своята непреводимост? Нашата демократична система се основава на договарянето и диалога. Редът в мюсюлманското общество се основава на подчинението на Божия закон. Да, подчинението, а не дискутирането е висшата добродетел в този друг обществен ред. Факт е, че той е несъизмерим с нашия. Ние действително можем да се гордеем с нашите ценности и практики, ала отхвърлянето на социалните и политически форми на другите е безсмислено и безполезно. Накратко, политиката на Запада спрямо света на исляма се нуждае на първо място от внимателно разбиране, а не от невежко пренебрежение.

Прагматизът не защитава абсолютни принципи, той изхожда от известен релативизъм и търси конкретно да се справи с проблемите, като ясно съзнава, че решенията са винаги частични и несъвършени, но при все това някои са подобри и по-ефикасни от други.

Според либералния политически модел всичко по принцип може да бъде обменено за нещо друго, което несъмнено разширява пространството на компромиса. Ала в религиозния модел има свещени неща, които не могат да бъдат разменени за нищо друго; свещеното значително налага простирането за преговори, компромиси и договаряния. Компромисите могат да се отнасят само до „профани“ неща. Затова либералната политика се стреми да разшири - доколкото е възможно - сфера на профанното, защото единствено в светското публично пространство са възможни компромиси и то създава благоприятната среда всеки, включително и вярващият, да действа в него според своята съвест, без да вреди и да дискриминира другите.

Прагматичният подход не е нито израз на слабостта на светската власт, нито е съдружие с дявола. Гражданското общество е сило, когато хората се убеждават да действат по един или друг начин, упражнявайки свободно своите съждение и избори, отколкото да бъдат принуждавани да го сторят.

Конфликтите следва да се решават прагматично, на основата на common sense (общия разум) и главните демократични принципи, които не допускат дискриминация и насилие. Ясно е, че не може да има компромис с онези, които си служат с тях: терористите, но и фундаменталистите. Решително трябва да сме против всички идеи, независимо откъде идват те, които насищават, поощряват насилието, оправдават безчовечността, подбуджат към вражда, преследване и раздор, докато трябва да приемаме и развиваме тези, които очевидно, утешават, вдъхновяват, те трябва да бъдат разивани независимо дали става дума за католицизъм, будизъм, православие, ислям, анимизъм, нови религиозни движения.

Проф. Владимир ГРАДЕВ
(Следва)

Накарај ги да влязам!

гава: „Не трябва да носите забрадка... кипа... тюрбан...“ И отговорът няма ли да бъде: „Нетolerантен сте, но аз ще си слагам забрадката, ще излагам символите на моята религия както и докогато аз искаам.“ Не е ли подчинението на закона единственото, което изисква от вски либералното общество? Ала какво общо има подчиняването на закона с излагането на религиозните символи? Правовата държава се основава на пълното разделение между религиозната свобода и нейното законодателство. Да, тя съзнателно не законодателства в сферата на религиозните свободи, за да могат да останат те свободни. Има ли право и онзи, който влиза отвън в нечия култура (като чужденец или като невярващ), да иска тя да премахне религиозни символи - разпятия, икони и пр. Защо го иска? Защото се чувствал обиден от тях? Но защо да се чувства обиден? Всяка страна има своята религиозна традиция. Всяко изискване да се откаже от нея, е също тъй нетolerантно.

Няма следователно основание да се забранява носенето на бурка или забрадка, защото тя не вреди на другите, не ги дискриминира. За някои подобен вид облекла създават проблеми за сигурността и хигиената. Да, така е, ала това са практически проблеми, които могат да се решават според конкретните случаи и обстоятелства - жени на контролните пунктове, отделни басейни, специални часове по физическо възпитание в училищата и пр., без да са нужни драконови закони, които да нарушаат основните свободи. Това, което не можем да приемем, е някоя жена против волята й да бъде заставена да носи бурка, да бъде насила омъжена, да е принудена да стои върху и т.н.

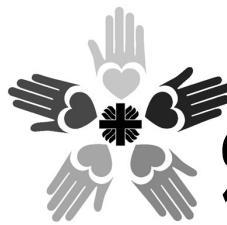
Толерантността не е безразличие. Аргументите и основанията в публичното пространство са важни. Религии имат какво да кажат в тази област, още повече че практическият разум ясно показва своите граници в много

рави своите основания разбираеми за другите с достъпни за всички факти и рационални аргументи, като за целта изходи от общите демократични ценности: еднаква свобода и равенство за вски. Гражданското общество култивира чувство за отговорност за своите вярвания и желание да се слушат и взимат предвид основанията на другите, макар и те да не подлежат на консенсус.

В съвременното общество съседът ми често идва от друга традиция и култура и не споделя моите изходни предпоставки. За да живеем заедно (и това е демокрацията), трябва да намерим общите си основания независимо от нашите вярвания и начин на живот. Нужно е да приемем различието на светогледите, като се стремим същевременно да постигнем разбирателство и съгласие по главните въпроси. Политиката съвсем не изисква пълно съгласие на различните ни възгледи за живота, а изграждане на такова публично пространство, в което различията могат взаимно да се контролират и обогатяват, да допринасят за общото благо на основата на взаимното уважение и признаване.

8. Какво следва да бъде отношението ми към жената, която носи фередже или хиджаб? Мога ли да я разубедя? Какво изобщо мога да й кажа? Но мога ли най-напред да я разбера? Предизвикателство има, то е преди всичко културно. Пътно забулена жена и мъжът с буйна брада и обръсната горна устна нисе струват тъй далечни и непроницаеми, а и често ни минава тръпка на ужас и погнуса при срещата с тях. Имаме само две възможни решения: едното е разбрането и диалогът, другото е търсениято на прагматични решения. Европейският хуманизъм определено предпочита първото и в това е неговото величие. Може би е дошло време обаче, когато не трябва да се свеним и от второто.

Няма особен смисъл да се опитваме да говорим с фундаменталистите с надеждата, че с рационални аргументи ще ги убедим да се откажат от свои-

„Каритас“ - едно човешко

Акцент

Бедността сред нас

Изхождайки от позицията, че бедността е по-сегателство над човешкото достойнство и нарушаване на основните човешки права, „Каритас“ реализира застъпнически действия пред отговорните институции с цел предприемането и прилагането на трайни мерки за намаляване на бедността и социалното изключване.

За да бъдем в още по-голяма полза на бедните и уязвими хора, направихме проучване на техните нужди. Регионални координатори на „Каритас“ проведоха специализирани интервюта с 58 представители от различни структури на Католическата църква, в това число и „Каритас“, които всекидневно полагат грижи за хора в уязвимо положение. 3935 са общо хората, чито нужди проучихме. Сред тях имаше възрастни хора, деца и младежи в рисък, хора, зависими от психоактивни вещества, самотни родители, бежанци и бездомни хора.

На база на направените проучвания „Каритас“ - България, изготви препоръки за ефективен отговор на нуждите на уязвимите хора. Те бяха представени и обсъдени на специално организирани срещи, на които бяха поканени представители от различни структури на Католическата църква, в това число и „Каритас“, на държавни институции, на местни власти и на неправителствени организации. По време на обсъжданията поставихме акцент върху въпроси, свързани с детската бедност и тази сред възрастните хора, хората, търсещи и по-

лучили международна закрила, и бездомните хора. Изложихме препоръки за въвеждането на дългосрочни и устойчиви услуги в домашна среда; за развитието на различни по форма и вид услуги за подкрепа на бездомни хора (мобилни услуги за работа на улицата, дневни цензоре, резидентни услуги); за осигуряване на пълен достъп до националната образователна система на хора, търсещи закрила, и бежанци.

Едновременно с тези свои дейности „Каритас“ - България, следи с интерес и поетите от правителството ангажименти за намаляване на бедността и изготви доклад „Къде сме сега и какъв е пътят напред?“, в който освен анализ на ситуацията на бедност в България даваме и препоръки към българското правителство, които да способстват за по-ефективното постигане на целите за подобряване качеството на живот на хората в уязвимо положение.

Стъпвайки върху практическия си опит на базата на изслушване и обследване на проблемите на крайно нуждаещите се, „Каритас“ ще продължава да бъде мост на гласовете на бедните хора към отговорните институции и ще продължава да изисква от тях предприемането на трайни и адекватни мерки за справяне с бедността. Защото да нахраниш гладния е добро дело, но да му помогнеш да се изправи на крака и да започне да води достоен живот е мисия, която всички ние дължим на човека в нужда.

Позиция

„Каритас“ се застъпва за мир в Украйна

Общото споразумение между лидерите на Украйна, Русия, Франция и Германия за прекратяване на боевете в Източна Украйна, считано от 15 февруари 2015 г., е значимо постижение на фона на стотиците невинни жертви, които загиват всекидневно в конфликта. Важно е обаче споразумението да бъде последвано от по-нататъшни сътъпки, които страните в конфликта трябва да предприемат за постигане на траен мир.

Семейството от организации на „Каритас“ по света е силно разтревожено за милионите хора, страдащи от войната в Украйна. Нашите сътрудници и доброволци правят всичко по силите си, за да помагат там на страдащите хора. Много от тях са в тежко състояние - болни и ранени. Децата са дълбоко травмиращи. Много семейства остават без покрив. Те имат нужда от дрехи, храна, вода, лекарства. Със засилването на конфликта броят на пострадалите хора се увеличава. Настоящата

картина сочи, че цифрата от над 2 000 000 души в нужда може двойно да нарасне, ако ситуацията продължи да се влошава.

„Каритас“ настоява споразумението за мирно прекратяване на огъня в Украйна да осигурява гаранции за сигурността на гражданите и хуманитарните работници. „Мирното прекратяване на огъня е изключително важно. Така нашите екипи ще могат да работят при по-безопасни условия, а това ще увеличи възможността им да достигнат по-лесно до пострадалите и особено до най-уязвимите хора“, сподели вицепрезидентът на „Каритас“ - Европа, Андрей Васкович.

„Каритас“ всекидневно полага усилия да облекчи човешката трагедия, която войната причини в Европа. Оказана е подкрепа на над 44 000 души, които са били принудени да

напуснат своите населени места, и е осигурена директна помощ на още стотици украински бежанци в Русия. „Искаме да изпратим послание за надежда на жертвите на този конфликт. „Каритас“ е там с тях. Съпреживяваме тяхното страдание, помагайки им да преодолеят това ужасно изпитание“, подчертва президентът на „Каритас“ - Европа, Ери Гилен.

Факти и цифри:

Над 900 000 са напуснали домовете си.

600 000 са напуснали Украйна, като повечето от тях са се отправили към държавите, граничещи със страната.

5.2 милиона живеят в района на конфликта.

„Каритас“ в България

Отваря Врати Консултативно-информационен център за бежанци

„Каритас“ - София, разкри Консултативно-информационен център за бежанци, за да бъде в още по-голяма помощ на хората, потърсили подслон в България. Центърът се намира на ул. „Антим I“ №93, близо до Женския пазар, където се съсредоточава бежанска общност. Дейността му включва курсове по български език, насочване и придвижване до институции, оказване на психологическа помощ, както и подкрепа в процеса на интеграция - практическа помощ при търсене на жилище и работа, съдействие за записване на деца в български училища и др.

В центъра, който е своеобразно разширение на дейността на „Каритас“ - София, в подкрепа на бежанците, се осъществява и съвместна оценка на нуждите и последващи консултации относно правата и задълженията на потърсилиите закрила в България, реда и процедурите за ползването на съществуващи социални, медицински, правни и образователни услуги, насочване и придвижване за включване в тях. Сътрудниците на „Каритас“ ще бъдат на разположение на бежанците, нуждаещи се от помощ, в моменти, в които те се затрудняват с избора си на действие.

С повече знания към по-големи отговорности

„Каритас Витания“ стартира инициативата „С повече знания към по-големи отговорности“, имаща за цел да развие капацитета на организацията чрез повишаване на знанията и уменията на нейните доброволци и служители. Предвидени са редица обучения и семинари, обосбени в няколко основни теми, сред които: „Доброволчество“, „Социални дейности и сътрудничество с общинската власт и с други неправителствени организации“, „Начини за финансиране чрез европейски програми“. Акцент ще бъде поставен върху обмяната на опит за добри примери и практики с други неправителствени организации.

„Като християнска организация, работеща за подобряването на живота на социално слаби граждани, хора в неравностойно положение или

отриннати от обществото, ние се стремим да разширим обхвата и вида на предоставяните социални услуги. Смятаме, че е изключително важно това да върви ръка за ръка с насярчаването на доброволчеството и работата с доброволци, основаваща се на „принципа на трите добродетели: любов към ближния, правда и милосърдие“ (Устав, чл. 6). С тази инициатива планираме да насочим вниманието си към настоящите и бъдещите доброволци на организацията и нейните служители, като акцентираме върху повишаването на техните възможности чрез придобиване на нови знания и умения, които да приложат в работата си като сътрудници на организацията“, сподели Мария Чепишева, изпълнителен директор на „Каритас Витания“.

„Каритас“ в България

Духовни упражнения за „Каритас“ - Русе

Сътрудниците на „Каритас“ - Русе, се включиха в редица духовни упражнения от началото на годината. Едната от беседите бе водена от отец Валтер Гора - енорийски свещеник на енория „Свети Павел от Кръста“, който сподели своите разсъждения за това как хората отриват Бог и за ролята на християнските ценности и морал.

Като продължение на беседата, проведена от отец Валтер, през февруари се състоя поредно духовно упражнение, този път водено от отец Страхилен Каваленов - енорийски свещеник в Габрово и Велико Търново. Тема на беседата беше Апостолският символ на вярата.

Духовните беседи затвърждават чувството за синхрон между мисията и ценностите на „Каритас“ и собственото светоусещане на служителите. Общуването с духовен водач оставя удовлетворение и допълва осведомеността на хората, които са приели работата с нуждаещи се като свое призвание.

6

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1496)
март 2015 г.

семейство

Сътрудниците на „Каритас“ се присъединиха към Световния ден за молитва, размисъл и борба с трафика на хора чрез обща молитва

На 8 февруари 2015 г. се отбелязва Световният ден за молитва, размисъл и борба с трафика на хора. Сътрудниците на „Каритас“ се присъединиха към световната инициатива чрез обща молитва, изречена в 11.00 ч. в уединение или сред близки.

Световният ден за молитва е иницииран от Папския

съвет за пастирска грижа за мигранти и пътуващи хора, Папския съвет за справедливост и мир и Международния съюз на генералните настоятели. Предвижда се да се провежда ежегодно на 8 февруари - Деня на света Жозефина Бакита. Целта на световния ден за молитва е да повиши чувствителността към „съвременната форма на робство“, погазваща основните човешки права и свободи, да събуди съпричастност и воля за намиране на решения за противодействие чрез предприемането на конкретни действия.

ИСТИНА
VERITAS

Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Укрепете сърцата си

От стр. 4

нието на другите е призив за обръщане, защото нуждите на моя брат ми напомнят за крехкостта на моя живот, моята зависимост от Бог и от братята. Ако смиренено просим Божията благодат и приемем границите на нашите възможности, тогава ще се доверим на неограничените възможности, които съдържа Божията любов. И ще можем да устоим на изкушението на дявола, който ни кара да вярваме, че можем сами да спасим себе си и света.

За да се преодолеят безразличието и нашите претенции за всемогъщество, бих искал да помоля всички да живеете времето на Великия пост като време за обучение на сърцето, както каза папа Бенедикт XVI (Енциклика Deus Caritas est, 31). Да имаш милостиво сърце, не означава да имаш слабо сърце. Който иска да бъде милостив, се нуждае от сърце силно, здраво, затворено за изкусителя,

но отворено за Бог. Сърце, което позволява да бъде пропито от Духа и да води към братята и сестрите по пътищата на любовта. Изобщо едно бедно сърце, което познава собствената бедност и се раздава за другите.

Затова, скъпли братя и сестри, желая да се моля с вас на Христос през този Велик пост: „Fac cor nostrum secundum cor tuum“ - „Направи нашите сърца подобни на Твоето сърце“ (моление от литанията към Пресвето сърце Исусово). Тогава ще имаме силно и милосърдно сърце, бдително и щедро, което няма да се затвори в себе си и няма да попада във водоворте на глобализацията на безразличието.

С това пожелание ви уверявам в моята молитва, та всеки вярващ и всяка църковна общност да премине плодотворно времето на поста и ви моля да се молите за мен. Нека Господ да ви благослови и Дева Мария да ви закрия.

Папа Франциск

**Не забравяйте да се абонирате
за вестник „Истина-Veritas“
в най-близката пощенска станция.
Каталожният номер
на „Истина-Veritas“ е 347.**

(Продължава от бр. 2)

Този, който се е посветил на покаяние и на поправяне, да знае, че ще бъде оправдан за своите престъпления и ще получи прошка за миналите вини само когато почувства своято сърце напълно свободно от привлекателността на тези пороци и от въображенията, които те предизвикват в него.“

Ето и друг цитат, този път на Руфин от Аквилея (коментар на апостолския символ, 40):

„Езичниците с ирония казват, че сме заблудени, че може ли този, който е извършил убийство, да не е повече убиец, или извършилият изневяра - преплюбодеец. На тези възражения не може да се отговори с разум, но само с вяра. Помислете - Този, Който върна зрението на слепите, слуша на глухите и позволи на хромите да проходят, Той не може ли да ни възвърне невинността загубена?“

След Фатима нашето поклонничество продължава до Сантьяго де Компостела - едно от най-старите и известни места за поклонение, особе-

да продължим пътя си към Бог с облекчение, по-леки в подаването на ръка, в даряването с усмивка, без непрестанния песимизъм, убиващ радостта, но търсейки добро във всеки и във всичко.

Ето и някои правила за поклонника, открыти на пожълтял от времето лист, окачен в един от скромните хостели по пътя за Сантьяго.

Първото от тях гласи: Не бързай! Вървейки в планината, си даваш сметка по пътя на контрастта, че в нашия свят, в нашето всекидневие, на работа или на училище липсват спокойствие и тишина. Обрат-

шен глас или в този диалог с Господ, който е молитвата. Нека да оставяме пространство за Него и не изпълваме всичко с нашето знание винаги и за всичко. Не бързай да налагаш своите мисли, остави се да бъдеш инструмент в ръцете на Бог, готов да изпълниш всяка Негова воля. Нека запазим тишината в душите си, защото само така бихме чули Божия глас, защото само в нея зреят важните неща в живота - обръщането, жертвата, любовта. Философът би казал - без паузата между думите няма смисъл речта.

Поклонничество до Фатима и Сантьяго де Компостела

но, има много бързане, иска ме да имаме всичко, и то веднага. Това е валидно на материално ниво, но може би още

по-видимо на духовно ниво. Духовната забързаност е нещо често срещано днес сред различни духовни течения, които предлагат да се освободим от тази християнска добродетел - търпението, с цел да се достигне лесно и бързо до едно духовно изживяване. Християнската молитва, ежедневната вярност към четенето на Словото Божие предполагат да им дадем време и приемем с търпение дните на душевна празнота и формалност. За да вникнем в дълбочината на всяка реалност, която ни поднася животът, ние се нуждаем от спирки, от моменти на тишина и размисъл. Столици километри не се изминават бързо. Така е и с живота. В своето пътуване към Иерусалим Исус също не бързаше, а се спираше, за да почине, за да се моли, спираше с хората по пътя, с болни, които изцеряваше, без да подмине никого; не съществуваха други по-важни неща - оправдания. Изпълнението на Божията воля включваше неминуемо тази добродетел - търпението.

Едно второ правило при изкачването на планината е мълчанието.

Вървенето е повече вслушване, отколкото говорене, вслушване в себе си, в другите, в творението, в Бог. Не се касае за пълно мълчание. Но за нагласа към слушане. Първият половин-един час се говори, но после, час подир час, се върви заедно в мълчание, вслушвайки се в своя вътреш-

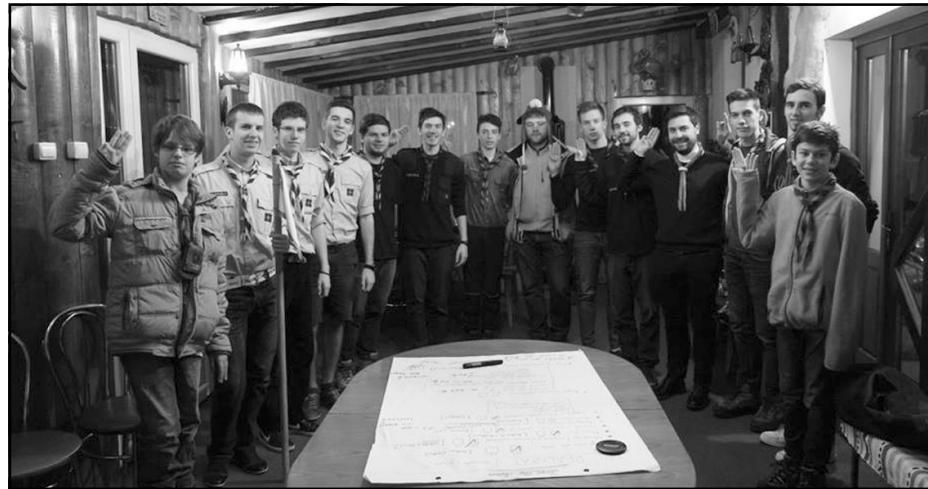
Trетото правило е самотата. Не се страхувай да продължиш пътя си сам пред лицето на земята, пред себе си, пред Бог. Знай, че има и други, които вървят заедно с теб, но че крачките, които правиш, че умората, която понасяш, са именно твоите. Свикнали да бъдем заобиколени с гълъб и много хора, винаги в действие, не се ли опитваме така да заглушим или да преместим във времето отговора на този вътрешен глас, на тази неудовлетвореност и докога ли ще издържим, без да останем насаме със себе си, без да направим крачката. Уж търсим срещата с Бог, но чуем ли да се разсеем с нещо друго, пък било то и полезно, не се ли крием като Адам между дърветата в райската градина? Често не стигаме до тази близост, желана на думи, защото тя води със себе си отговорност, разкаяние, слабост, промяна. А промените пречат, разбъркват винаги нашите мисли, под съмнение поставят нашата сигурност. В крайна сметка страхът от самотата маскира един друг страх - страхът от промени, от радикални решения, взети в първо лице.

Четвъртото правило е усилието. Вървейки, ти започваш да чувстваш умората. И ето - идвa изкушението да си кажеш „не мога повече“, да се предадеш и вземеш колата, да избереш удобството и бързината, да избереш сигурността пред риска, пред трудността, пред кръста. Но знай, че понякога е добре да се изгубиш в планината, да спиш на земята. Човешкият дух се пречиства само с усилие. Без Голгота не би имало Възкресение. Не се страхувай от кризите, които разтърсват душата, а от инерното безразличие, което ти казва, че ти е наред всичко.

И ще завърша с едно пето правило. Това е умереността. Въпреки че чистият въздух и движението ти отварят апетита, на планината не трябва да си прекалено сит, добре е да чувстваш лек глад. Не се касае за мазохизъм, а за господството на духа, касае се за готовността да споделиш с другите и това малкото, което имаш, което знаеш, което си.

Отец Петко ВЪЛЛОВ

Скаутски лагер Stațiunea Borsă, 30 януари - 2 февруари

Скаутството в Католическа църква в България, което е с десетилетна, но леко накъсана история, отново започна да цъфти. По инициатива на отец дякон Мартин, насърчил се от обучението си в чужбина, и на някои от „старите“ скаути движението на католическите скаути в България отново събира сили и млади попълнения. Символично последният шеф скаут Николай Кандиларов днес е пръв шеф на обновилите се инициативи за скаутска дейност при Католическата екзархия в София. Ставри Ангелов, изпитаният директор, ще бъде

координатор-секретар на сдружението, а Юлиан Атанасов - домакин, подпомаган от Юли Кривошиев, който гордо предава скаутския дух на второ поколение - на своя записал се син Дани. Разбира се, има и новости: женски клон на водачките, организиран съвместно със скаутите момчета и воден от Миша и Мария Манолови, които ще са съответно с длъжности на иконом и заместник-управител на формиралото се сдружение „Католически скаути - България“. Така тази католическа дейност за младежи и юноши, започната някога от лорд Баден Пауер, днес ще бъде пълноправна част от опита и живота на Католическата църква и ще я краси не само с инициативи, свързани с младежта, но и с педагогика за обучение и възпитание на подрастващи, желаещи да се впуснат в

това приключение за издръжливост и каляване на тялото, духа и разума - всичко това на фон на моралните и духовните ценности на християнския живот.

Като знак на внимание и от страна на Международната скаутска организация новосформиралото се движение на Католически скаути - България, беше поканено да участва в образователен лагер в Румъния. С радост изпратихме няколко представители. Преживяването беше очарователно и много полезно като пример за започващото се у нас. Програмата беше изпълнена с теория и практика на различни нива. С гордост можем да кажем, че това е наш първи международен лагер - предвестник на организиранция се за това лято.

Отец дякон Мартин ДУЛЧЕВ
На стр. II

Възвестявайте радостта на Евангелието

От стр. I

вярата. Слабото познание на вярата води до слабо участие в живота на християнската общност. Този, който изповядва вярата, трябва да бъде въвлечен в истината, която изповядва, да я засвидетелства, да пропличи лично преосмисляне, ясна идентичност, да знае защо и в Кого вярва. Прегръщането на християнството трябва да бъде свободен, личен и носещ радост акт, а не просто уморен жест на принадлежност към една традиция.

Друго съвременно негативно последствие е т. нар. приватизация на вярата, като се забравя, че тя е личен акт, но същевременно и еклезиален (църковен) акт. Църквата е, която вярва и предава на идните вярата. „Аз вярвам“ е свързано по необходимост с „Ние вярваме“. Ние не сме сами в нашия път към Бог. Мога да допълня, че истинската вяра не е тази - по-удобната, взета по избор от супермаркета на религиозното; тя е вярата, която ни е предадена от Църквата - пазител и оторизиран тълкувател на завещаното от апостолите.

В т. 166 на вече цитирания документ папата обръща внимание и на друг аспект от катехизиса - т. нар. мистагогичен подход, свързващ постепенната подготовка с литургичния живот и въвлечането на цялата общност в съпровождането на неофита във вярата.

Друго голямо предизвикателство, пред което е изправена веронауката, идва от културата на интернет пространството, навлязла с всички сили в живота на всички, особено значима за този на бъдните поколения. Един от първите плодове на глобализацията, това явление е фактически нова култура със свой собствен език, поведение и дори патология. „Апаратите“ стават все по-леки и мобилни, не забравяме да ги носим със себе си, не ги гасим, свързани постоянно в мрежата (звучи шаговито, но младежи споделили с монс. Фиси-

ка, че понеже на това място нямало мрежа, били принудени да говорят с родителите си). Езикът се модифицира в по-кратки изразни форми, често не повече от 140 знака, SMS-и се ползват в някои страни дори за катехетични цели, акцентирали върху ключови думи. Как да евангелизраме дигиталното поколение? Как да се преведе една култура - богата на хуманизъм, в култура, доминирана от техниката? Как да представим на нашия съвременник Иисус като ключ за прочита (декодер) на живота? Вярата не е стока за закупуване on line, тя е една провокация за намирането на себе си. Ясно е, че вероучението не може да остане със същите характеристики от миналото.

На срещата бе засегнат и обрътът на катехиста. Пак по думите на епископ Рино Фисикала - добре е епископът да възстанови своята функция на пръв катехист, като съзнава, че не може да делегира това свое служение на някой друг. Добре е катехистите в своята работа да бъдат подпомагани духовно и богословски от енорийските свещеници особено при по-трудни или актуални теми, да не се чувстват изоставени сами на духовното поле. Всеки вървящ според силите си трябва да се противопоставя на ширещите се форми на верско невежество, задълбочавайки познанието на своята вяра и на надеждата, която тя носи със себе си (вж. 1 Петър 3, 15). Катехистът трябва да знае да разказва вярата от първо лице единствено член с убеденост и ентузиазъм. Трябва да е харизматичен, трудолюбив, отденен. Да бъде пример за църковна ангажираност, човек на молитвата...

След увода на прелата в заля „Свети папа Пий X“ (в близост с базиликата „Свети Петър“) на участниците бе дадена думата в рамките на 10 минути всеки да представи положението с вероучението в своята страна. Присъстваха представители на почти всички епископски конференции в Европа. Моята задача бе от най-леките естествено поради липса на каквито и да е католически учебни заведения, включително и центрове за подготовка на катехисти, налични иначе във всеки диоцез (в какво-

то средище би могъл да се превърне например „Центърът за кармелитанска духовност“ в София).

Колкото до обучението по религия в държавните училища, навсякъде в Европейския съюз то е избирамо (освен в Гърция и Кипър, където е задължително, и във Франция, където зара-ди светския характер на републиката този избор е недопустим). За България характерното е, че учебниците по религия са в два варианта: православие и ислям, и че родителите на ученика трябва да решат дали да го запишат или не, като минималният брой на записани, за да се създаде паралелка, е 12 души. Подобно е било положението и в Румъния, но поради нов закон част от религия ще бъде заменен с час по „История на религията“, като учениците ще трябва сами да решат дали да се запишат, а преподаватели вместо досегашните богословии ще могат да бъдат и хора с друг хуманитарен профил, което е тенденция към секуларизирането на предмета. В традиционно католическа Ирландия държавата също упражнява натиск дисциплината религия да е отворена към по-голям кръг от вероизповедания и към невярващи с акцент върху междурелигиозния диалог, философската етика и общочовешките стойности. В Унгария училищният предмет се нарича „Вяра и морал“ и се радва на повече от 50% посещаемост, като курсът в началното училище е задължителен. Но дори и там катехистите преминават през 3-годишен подготовкителен курс, получавайки съответни сертификат.

Чехия е страната с най-висок процент обявили се за атеисти сред населението. Едва 14% са заявили принадлежност към определена религиозна общност. В Литва за вероучение ползват преведения от италиански катехизис на отците салезиани „Mio Catechismo“ (ed. LDC), издаден от Католическия университет на гр. Каунас и одобрен от епископската конференция. Друг добре приет катехизис е новоиздаден в Испания „Свидетели на Господ“ (споменавам го, в случай че Епископската конференция в България реши да търси подходящ общ учебник).

За да илюстрирам нивото на вероучение в Хърватия, е дос-

татъчно да спомена, че само в университета на гр. Осиек 600 студента всеки вторник се събират за катехизис, включващ и обожаване на Пресветото тайнство, а всяка година 5-6 хиляди студенти правят Кръстен път, изминавайки пеша на ден 30 км. Друг рекордър в показателите е Полша със своите 30 000 катехисти, завършили богословие, ангажирани (и платени от държавата) на пълно работно време. А освен катехизиса за възрастни имат и такъв, адаптиран към хората с увреждания. Португалия също е между отличниците с 50 000 катехисти доброволци. Два пъти месечно провеждат и катехизис за родителите заедно с децата им. Освен че виждат какво учат децата, родители си опресняват познанията, а в къщи се молят заедно с децата си, като така са подкрепени в естествената им роля на възпитатели и катехисти във важния континуитет между училището и семейството. Друга похвална инициатива е общата молитва (веднъж седмично) на енорийски свещеници с децата, взели Първо причастие през годината, както и провеждането на духовни упражнения за ученици. При проведена анонимна анкета сред учениците Църквата е била приятно изненадана от висока оценка, която е получила.

Някои неща лично на мен (като единствения „източен“ между присъстващите) ми дойдоха в повече - като 10 години продължителност на катехезата (в различни форми), 3 години подготовка за миропомазание (конфирмация), което като тайнство по същество е дар безвъзмезден на Свети Дух, което Църквата по Божи мандат и задължение дарява, курсове за кръщаващите се деца, като по принцип кръщение не може да бъде отказано, когато е поискано с чисто намерение. Да не говорим за пожелалите тайнството венчание - колко курсове и документи трябва да имат налице, за да бъдат допуснати до олтара.

Но да продължим по темата. В Шотландия катехистите (всички са миряни) трябва да получат писмено одобрение (нещо като хабилитация) от по-местния епископ, който има

право да ги препита по предмета. В Англия особено внимание се отделя на „невъцърковените“ католици и на непрактикуващите вярата си родители на деца, посещаващи катехизиса. На широко разпространение се радва и Youcat (младежкият катехизис от Мадрид). Отчита се и важността от формирането на общност, способна да приеме и интегрира новопокръстените и оглашението. Търси се как тези хора да бъдат представени на общността по някакъв осезаем начин. Ясно е, че главно действащо лице на новата евангелизация трябва да бъде целият Божи народ, а бенефициентът, целта - своите, хората, напуснали или отдалечили се от собствения Божи дом.

Във Франция катехизис се преподава само в католически училища и енории. Подготвката за приемане на тайнствата е недостатъчно. Катехистите са по-скоро аниматори (не всички са католици), които търсят да приобщят към верското също и теми от морала и религиозната култура. Набляга се на духовното, на личната среща с Христос. Доброто познаване на Свещеното писание е в центъра на подготовката на катехистите. Използва се и курсът „Алфа“ за възрастни. (Една скоба за тези, които не са чуvalи за този курс; той е по модел на Англиканската църква, но приложен и в много католически общности. В България, адаптиран, се използва в Централния софийски затвор, привличайки вниманието на задържаните към теми като добро, мир, човечност, уважение към другия, правещи ги по-добри граждани). Във Франция както и в останалите европейски страни е особено добре прието и широко изучавано папското наптствие „Evangelii gaudium“, което е преведено и на български (в pdf формат на сайта на Католическа църква в България), но по някакви причини все още не е отпечатано на хартиен носител.

Естествено срещата не мина без света литургия на гроба на свети Петър (Grotte Vaticane) и обяд в „Casa Santa Marta“, където на съседна маса в дъното на „столовата“ (фиксирало меню) обядваше и папата.

Отец Петко ВЪЛОВ

Българската следа

Тя бе велегласно тиражирана от средства за масова информация през епохата на Студената война след отекнаните злокобно в сърцата на милиони честни хора по света изстрили на площад „Свети Петър“ в Рим. Не за тази „българска следа“ става реч в тези редове, а за български следи, които свидетелстват за величието на един народ. То обаче не е правопропорционално на неговата многочисленост, нито се определя от квадратните километри на населяваната от този народ територия. Историята приема един народ за велик според приноса му в световната култура и хуманизма на тази култура, чийто непроменими ценности го окичват с неръкотворните венци на славата. На основание на тази оценка Джадо Вазов отсече: „И ний сме дали нещо на света.“ Това „нещо“ са пръснатите из Европа „български следи“ - но истински, а не скалъпени в услуга на конюнктурни интереси. В следващите редове е направен опит да бъдат открити без претенции за изчерпателност и без коментар български следи, трасирани многовековната история на българския народ.

И тъй, в Истанбул за безспорна българска следа историята определя черквата „Пресвета Троица“ - люлка на движението за единение на българския народ с Католическата църква през XIX век. Съплила непоклатимо на брега на Златния рог, желязната черква „Свети Стефан“ както и скромната двуетажна постройка на Българската екзархия в квартала Шишали са български следи в потвърждение на свободолюбивия дух на българина. Българска следа като израз на хуманистичен акт е болницата, построена със средства на братята Евлоги и Христо Георгиеви.

Солун, родният град на богоизбрани апостоли и велики строители на славянската просвета и култура братята Кирил и Методий, съхранява редица български следи: известната семинария „Зейтинлик“ (Маслинова гора), в която затвърдиха призванието си за свещеническо служение архимандрит Иван Николов, по-късно член на коронния съвет на цар Фердинанд, отец д-р Йероним Стамов, виден деец на македонското революционно движение, архимандрит Димитър Богданов, несменяем секретар на френския лицей „Saint Benoit“ в Истанбул, отец Иван Калянчев - енорийски свещеник в предградието Бебек край Босфора, отец Тимотей Янев, енорийски свещеник в катедралния храм „Успение Богородично“ в София и в село Делчево. Също в Солун, на улица „Франгон“ №19, ревниво се съхранява още една българска следа - енорийската черква „Непорочно зачатие“, в която отец Йосиф Алоати, лазарист, получава вдъхновение свише да основе богоугодното Общество на сестрите евхаристинки.

Светла българска следа, привсе че е осветена от мъждукашо кандило в Атонския манастир, е килията на монаха свети отец Паисий, автор на „История славяно-болгарская“.

Далече на запад от Солун историята пази спомена на

друга скъпка българска следа - занемареното военно гробище край гр. Прилеп.

И в Охрид - българска столица при цар Самуил, получил корона и скръпть от Римския първовещенник, има български следи - Самуиловата крепост и черквичката „Свети Наум“ на брега на Охридското езеро. Над тях витаета непомръкаща споменът за просветителската дейност на светите апостоли Наум, Климент и техните ученици.

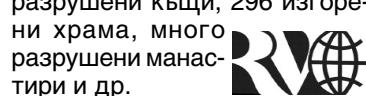
Далече на север от Охрид в пределите на бившата Австро-унгарска империя български следи свидетелстват за верността към родното огнище на българи, принудително напуснали отечеството си след Чипровското въстание. Гордост за гр. Тимишоара в Румъния с българска следа е католическата катедрала, съхранила вярата, езика и традициите на чипровчани. В нейната крипта историята е запазила скъпка българска следа - гроба на епископ Никола Станиславов. За паметник на културата и за българска следа е обявена и величествената готическа катедрала в гр. Винага в Банат. Във Велехрад - Чехия, свещена българска следа и обект на неувяхваща почит и преклонение в съборната черква на града е гробът на свети Методий, славянски равноапостол. Историята открива българска следа и във францисканския манастир „Свети Петър и Павел“ в град Алвинц. През 1761 г. неговият абат Блазиус Клейнер пише известната „История на България“. Българска следа е и селото Бенешов, бастион на самобитната култура, наречие, фолклор и кулинария на банатските българи. Българска следа лежи и в Драва Соболч - неоспоримо доказателство за свободолюбивия дух на народа ни. Катедралата в Оломуз още от 1310 г. съхранява ценна българска следа - олтар, посветен на светите братя Кирил и Методий.

Град Сейнт Мориц в кантон на Валис - Швейцария, предлага българска следа, свързана с тъжни събития. Върху бронзовия портал на абатството сред отлетите имена на мъченици за вярата и човешките права фигурира името и на Иван ТЕОФИЛОВ

Индия Паметник за жертвите на антихристиянския погром

извор на вдъхновение и надежда.“

Антихристиянският погром започва през август 2008 г. след убийството на местния индуистки лидер Лаксананда Сарасвати от група маоисти, признали отговорността си. Индуистите екстремисти започват ожесточено гонение на християните. Равносметката от насилията е драматична: повече от 55 хиляди вярващи са прогонени, 100 убити (56 според данните на правителството), хиляди ранени, 450 селища са засегнати от размириците, повече от 5 хиляди разрушени къщи, 296 изгорени храма, много разрушени манастири и др.

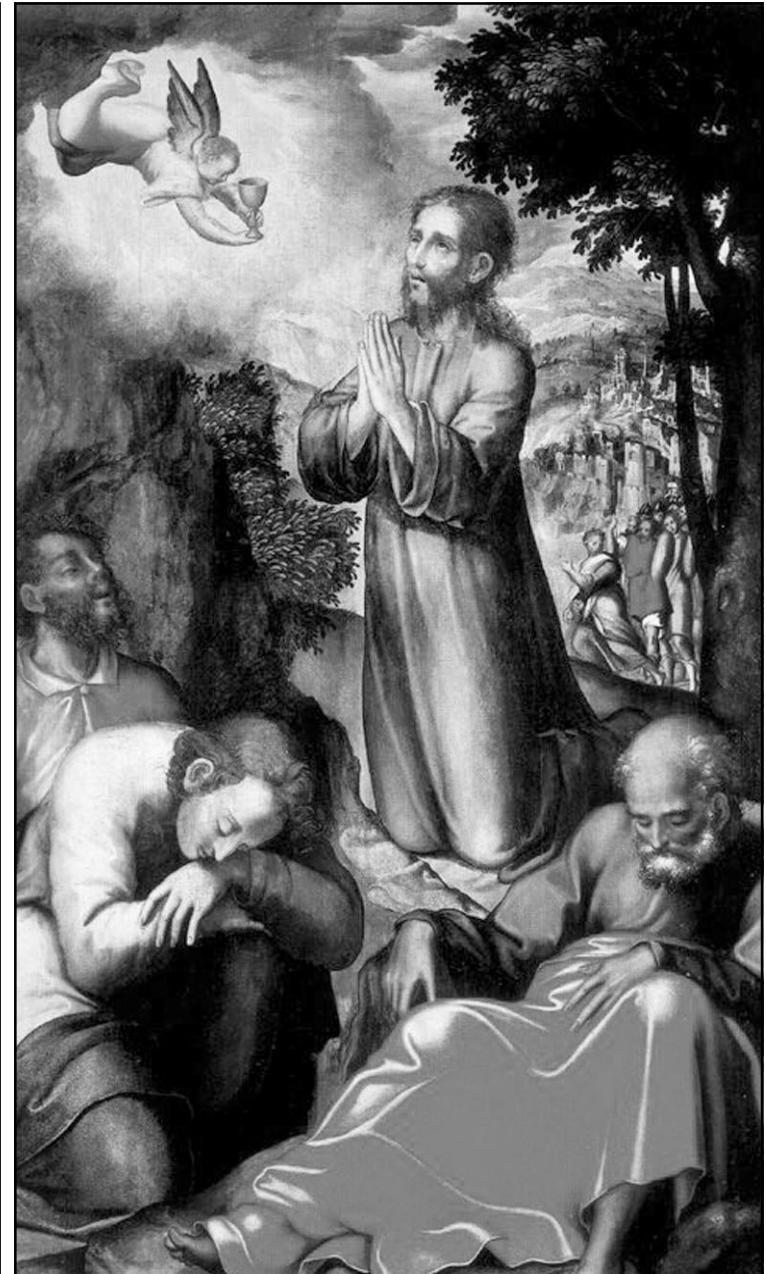
кополски епископ блажения Евгений Босилков.

На територията на Апенинския полуостров историята отбелязва поредица от български следи. Във Венеция братята Кирил и Методий постигат блъскава победа, увенчала славянския език за литургичен богослужебен език. Също във Венеция Петър Берон отпечатва своя Рибен буквар. Далече на юг от Венеция, във величествената базилика на град Лорето, е на почит един от страничните олтари, посветен на славянските равноапостоли Кирил и Методий. В Лорето израства като духовници и патриоти архиепископите Петър Парчевич, Петър Богдан Бакич, Франческо Сомирович Охридски, епископите Филип Станиславов, Иван Маринов и др. Рим - пазител на световни политически, религиозни, културни и исторически събития, предлага и български следи с непомръкащ блясък; гроба на свети Кирил, славянобългарски просветител, в базиликата „Сан Клементе“, както и гроба на архиепископ Петър Парчевич, открит от капуцина отец Фортунат Бакалски. Български следи от векове и за векове се съхраняват във ватиканските архиви, винаги са на разположение на историците. Гробът на царица Йоанна Савойска в гробищата на отците конвентуалци в Асизи съхранява по-редната българска следа на Апенинския полуостров.

Високо във Френските Алпи още от 21 август 1870 г. в манастира „Ла Салет“ монасите с пиетет пазят безцenna българска следа - оригиналния текст на посвещението, с кое то епископ Рафаил Попов коленопреклонно повярва съдбините на българския народ на майчинското покровителство на Божията Майка.

И тъй, споменатите „български следи“, но истински следи, почиват на реални факти и на реални събития. Поради тази причина историята ги приема доброволно и с преклонение в своите обятия, тъй като „Истината не се налага със сила, а с добродетелите на самата истината“ (Свети Йоан-Павел II).

Иван ТЕОФИЛОВ

„Молитвата на Иисус Христос в Гетсиманската градина“ -
худ. Луис де Моралес

Дон Боско и българите

От стр. 1

това защо не го познаваме, а откога той „работи“ с българите.

Наложи се да посетя манастира на сестрите евхаристинки в София и там сестра Сузана ми подари брошура на сестрите евхаристинки от Македония, издадена по повод на 125-годишния юбилей на обществото им. Още на първата страница видях снимка на Дон Боско. Зачетох се и научих, че основателката на Монашеското общество на евхаристинките Еврозия Алоати, родом от Торино, молеяки Дева Мария Помощница да й даде просветление за бъдещия й живот и по-специално да основе заедно с брат си Йосиф ново място (разбирај българско - б.а.) девическо монашеско общество в Солун, е получила ценни съвети и наставления да се пригответ за укрепване на вярата и духовната чистота на местните девойки именно от Дон Боско. И така, предана изцяло на Божията воля и изпълнена с вяра и надежда, тя отпътува на 3 февруари 1888 г. за Солун. На 21 април 1889 г. заедно с още четири девойки българки попадат началото на новото общес-

тво. Това са и първите българки учителки в местните училища. Оттогава до ден днешен сестрите евхаристинки работят с деца.

В изданието „Жivotът на светците за месеците януари, февруари, март и април“ на комитета „Добръ печат“ при католическата черква „Свети Йосиф“ в София от 1943 г. на страница 183 четем: „Свети Иван Боско, Изповедник“. На цели 17 страници изключително живо и интересно са описаны животът и дейността на светеца от Торино.

Ето как получих отговор на въпроса, който си зададох в самото начало - откога свети Йоан Боско е познат и доколко неговите идеи са известни на католиците в България? Прилизително от началото на неговата работа с младежи и деца. И сред населението по българските земи идеите му не само са познати, но и работят. За да стигнем до онзи паметен ден, когато в Казанлък се установяват първите отци салезиани, за да ни заразят с идеите и методите на Дон Боско за работа с младите хора.

На многая лета, скъпи отци салезиани!

Молим Бог да ви помогне час по-скоро да изградите новия център в Стара Загора!

А след това защо не и на други места в нашата родина!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,

KdB,

Казанлък, председател на фондация „Оазис“

10 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Грешна пара

Веднъж при антикваря влезе един нещастен човек.

- Моля ти се - каза той със сълзи на очи, - купи тази ста-ра пара. Намерих я преди един месец в лозето. Зарадвах се... А после градушка уби лозето... Жена ми се поболя, похарчих всичко по доктори и лекарства, а тя умря. Обеднях, гладен съм, само тая сребърна пара ми остана...

Антикварят взе парата, избърса я с една кожена кърпа, сложи я на масата и започна да разглежда с увеличително стъкло. А когато я разгледа, очите му засвияха от вътрешна радост, ръцете му се разтрепериха. Той се наведе напред и попита:

- Колко искаш?

- Тя за мене е скъпа, много скъпа... - отвърна другият. - Аз така я обичам... Но дай ми пари да си купя хляб - и ще съм доволен.

Антикварят стана, отключи желязната каса и бъркна дълбоко в нея. Извади две шели пари и ги изсипа в шапката на бедняка.

- Ето, дръж. Всичко е за тебе - зашепна той. - Хайде, тичай, иди да ядеш...

Когато остана сам, антикварят взе сребърната пара и отново я заразглежда. Очите му блестяха от алчност. Той я целиуваше, бършеше и милваше. Накрая я сложи в касата, заключи желязната врата със седем ключа и избяга навън, защото тая стая бе тясна за радостта му.

През нощта влязоха трима разбойници. Те отвориха безшумно вратата, светнаха с малка лампичка и извадиха цяла връзка ключове. Отключ-

чиха една по една седемте ключалки и отвориха тежката каса. Ахнаха. Сребърната пара струеше чудна светлина.

- Блаженство! - прошепна единият.

- Богатство! - изъсъка вторият.

- Слава! - промълви третият.

Те взеха парите и тръгнаха да излизат.

- Чуйте - спря се единият. - Антикварят ще види следите ни и ще узнае кои сме.

- Да запалим къщата! - предложи вторият.

- Ето, аз нося огън... - каза третият.

Когато бягаха по тъмната улица, зад тях се надигаха вече първите огнени езици. Разбойниците излязоха далече от града, стигнаха в тъмната гора и се скриха в скривалището си. Сега тръгваше да делят плячката. Сложиха парата на земята и се загледаха в нея. Светлината й ги галеше, трептеше по лицата им, палеше в тях алчност за блаженство, богатство и слава. Всеки посегна да я вземе. Скараха се. Извадиха ножовете и се сбиха. Двамата умряха. Третият грабна парата и със сетни сили успя да се довлече до едно село.

- Умирам... - викаше той. - Спасете ме!

Залаяха кучетата. Чуха го селяните и се събраха около него. Взеха го, отнесоха го в една къща и го наобиколиха. Преди да издъхне, разбойникът отвори шепата си и пред всички блесна сребърната пара.

- Моя е! - викна оня, който пръв го бе намерил. - Моя е!

- Не е твоя, а моя! - бълсна

го друг, който пръв бе чул виковете на разбойника.

- Моя е, моя е! - развикаха се други селяни и почнаха да се бълскат и присягат.

- Стойте всички! - надигна тежкия си глас най-старият селянин, белобрadiят и умен столетник. - Дайте да видя парата, аз ще отсъдя на кого е.

Той дълго я разглежда, а после се извърна към селяните и им заговори:

- Слушайте, бедни стопани, тая пара е стара две хиляди години. Тя струва днес цяло богатство. Такова сребро днес вече няма.

- Дай ни я, дай ни я... - шепнаха селяните.

- Тази пара е един от тридесетте сребърника, за които Юда предаде Исус Христос. Тя е грешна пара. Който поламти за нея, сам си навлича нещастие и изпада в немилост. Защото всяка пара, спечелена с измена на своя Бог и с продажба на своята вяра, е грешна пара. Тя носи проклятие и беда.

И старецът излезе накрай селото, изправи се на брега на голямата река и хвърли парата там, дето никой не може да я намери. А селяните свалиха шапки. Кръстеха се и се радваха, че не бяха взели в ръка грешната пара.

Матвей ВЪЛЛЕВ

11 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Скаутски лагер...

От стр. 8

„Това е моят първи скаутски лагер. Пътувахме повече от петнадесет часа заедно с дякон Мартин, главния шеф Николай Кандиларов и Ники Петров. Пристигнахме в една почивна станция в румънското градче Statuinea Borsa. Там бяхме посрещнати от ръководителите на румънските отряди.

През следващите дни ние наблюдавахме и се учихме как скаутите от Румъния организират своите лагери и срещи на патрули. Участвахме и в практически занимания като строяване и разходки. Една от задачите на нашия патрул беше да научим името на черквата в градчето, да снимаме три сгради в цветовете на румънското знаме - синьо, жълто и червено, да съберем информация за организацията на скаутските лагери на румънците и да напишем рапорт.

Най-вълнуващо беше, когато отидохме на преход в пленината. След качването ни с лифта тръгнахме към един замързнал водопад. Николай К. ходеше отпред на патрула и трамбовале, а ние вървяхме в стъпките му. Бяхме като индианци. Замързналата вода на каскада от 200 м се появи пред нас в цялото си величие.

Всяка вечер имахме бдение по темата на деня с песни, игри и театър. Денят завършваше с молитва и скаутска песен.

От този лагер научих, че всеки скаут трябва да има строга дисциплина, да уважава всички около него и да бъде „Винаги готов“.

Дамян ДУМАНОВ

Постът като един шанс да напусна нещо

От стр. 1

мисля, че в момента е много важно в нашия живот - гледане на телевизия, прекалено много работа за сметка на молитвата.

Да изпуснем нещо, което е излишно в нашия живот и пречи на по-важното.

Да простиш на някого, който ни е наранил. Може би да простиш и на себе си, че не сме толкова великолепни, както бихме го искали ние.

Да допусна някого прекалено близко до себе си. Повече внимание да обръщам на отношенията с другите. Да допусна, че и аз съм грешен човек и да се разкажа.

И накрая трябва - преди всичко - да напълни празния „резервоар“ на моята любов. Да попълни онези места, които зеят празни, с нещо качествено. Да напълни своята чаша с добро вино, за да могат от нея да пият другите и нашият Бог.“

Мони Овадия в книгата „Толкова млад и вече евреин“ с модерен език разказва една стара равинска историйка:

„Срещат се равин, свещеник, протестантски пастор и будистки монах и си говорят за Бог.

- Бог е на небесата и се е

ЧАСТ ТРЕТА Животът в Христос

Раздел първи Призванието на човека:

Живот в Духа

Първа глава

Достойността на човешката личност

Член 3

Човешката свобода

Накратко

1743 Бог оставил човека „в ръцете на произволението му“ (Сир. 15, 14), за да може свободно да се приобщи към своя Създател и да достигне до съвършенството на блаженство (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 17: AAS 58 (1966) 1037).

1744 Свободата е способността да действуваш или да не действуваш и да решаваш сам съзнателните постъпки. Тя достига до съвършенството на делото си, когато е насочена към Бога - Върховното благо.

1745 Свободата характеризира човешките деяния. Тя прави човека отговорен за постъпките, които той доброволно е извършил. Неговото съзнателно действие принадлежи само на него.

1746 Виновността или отговорността за едно деяние може да бъде намалена или премахната, когато то е извършено от незнание, поради насилие, страх, или други психически или социални фактори.

1747 Правото да упражняваш свободата е неделимо от човешкото достойнство особено в религиозната и моралната област. Но упражняването на свободата не ти дава правото да говориш и да вършиш всичко.

1748 „Стойте твърдо в свободата, която Христос ни дарува“ (Гал. 5, 1).

Член 4

Нравствеността на човешките действия

1749 Свободата прави човека морален субект. Когато действа съзнателно, човекът е, така да се каже, баща на своите действия. Човешките действия, т.е. тези, които са резултат от свободния избор на съзнатанието, са нравствено определени: добри или лоши.

I. Източници на нравствеността

1750 Нравствеността на човешките деяния зависи:

- от избрания обект;
- от крайната цел и от намерението;
- от обстоятелствата на деянието.

Обектът, намерението и обстоятелствата определят източниците или съставните части на нравствеността на човешките деяния.

1751 Избраният обект е едно благо, към което волята се стреми съзнателно. Той е материала на човешкото действие. Избраният обект определя нравствено акта на волята според това дали разумът го признава или осъждва съобразно или не с истинското благо. Обективните правила на нравствеността изразяват разумния ред за доброто и злото, засвидетелстван от съвестта.

1752 С лице пред обекта, намерението стои от страната на действащия субект. Тъй като е свързано с доброволния източник на деянието и го определя чрез целта, намерението е същественият елемент за моралното оказяване на деянието. Целта е първата граница на намерението и означава преследваната цел на деянието. Намерението е едно движение на волята към целта. То предвижда края на действието. То е движение към благото, което се очаква от предприетото действие. То не се ограничава да ръководи отделни наши действия, но може да насочи към една и съща цел многообразни действия. То може да ориентира целия живот към крайната цел. Например една услуга, направена за да се помогне на близкия, може да бъде вдъхновена едновременно и от любов към Бога като върховна цел на всички наши деяния. Една и съща цел може също да бъде вдъхновена от множество намерения. Като напр. да направиш услуга, за да получиш нещо или от суета.

1753 Доброто намерение (например да помогнеш на близкия) не прави нито добро, нито правдиво едно само по себе си нередно поведение (като лъжата и злословието). Целта не оправдава средствата. Така не можем да оправдаем осъждането на един невинен като законно средство, за да спасим народа. Напротив, едно лошо намерение (напр. суетата) прави по-едно деяние, което само по себе си може да е добро (като милостинята) (Вж. Мат. 6, 2-4).

1754 Обстоятелствата, включително и последиците, са второстепенни елементи в нравствения акт. Те допринасят да се увеличи или намали доброто или моралното зло на човешките деяния (напр. размера на една кражба). Те могат също да намалят или да увеличат отговорността на извършиителя (напр. действия, предизвикани от страх пред смъртта). Сами по себе си обстоятелствата не могат да променят нравствената стойност на самите деяния; те не могат да направят нито добро, нито справедливо едно лошо деяние.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Опора за Църквата и общностния живот

Кардиналският сан не е укашение. Въведените в него препати трябва да се ръководят от една-единствена дума: любов. Това каза папа Франциск на 20-те нови кардинали, които ръкоположи на 14 февруари в римската базилика „Свети Петър“. Присъстваха 19 от тях, докато 90-годишният колумбийски архиепископ Хосе де Хесус Пимиенто Родригес ще получи своята шапка в град Манизас. В церемонията участва и почетният папа Бенедикт XVI.

„Кардиналското достойнство не означава само почести. Думата „кардинал“ (от „cardine“) говори за това, тъй като означава „основа, опора“, а не допълнение или декорация. Означава стълб, опорна точка за общностния живот“, подчертава папата.

Като перифразира „Химна на любовта“ от първото послание на свети Павел до кориняните, Светият отец подчертава, че апостол Павел ни казва как любовта е „дълготърпелива, пълна с благост“ (13, 4): „Колкото по-голяма става отговорността при служението в Църквата, толкова по-голямо трябва да става сърцето, да се

разширява според мярката на Христовото сърце. Великодушието в известен смисъл е синоним на католичество - да можеш да обичаш без граници, но в същото време да си верен на конкретните ситуации, с конкретни жестове... Да можеш да обичаш с добронамерени жестове.“

Любовта „не завижда, не се превъзнася, не се гордее“, посочи папата. Той добави, че ние „не сме имунизиирани“ срещу тези изкушения. Любовта „уважава“, тя не гледа „собствения си интерес“, затова този, който обича, не е съсрдоточен върху себе си. „Егоцентрикът непременно търси собствения си интерес, това за него е нормално. Този интерес може да е породен и от благородни чувства, но винаги е „личен интерес“, докато любовта те децентрира и поставя в центъра Христос. Тогава можеш да уважаваш и мислиш за благото на другите.“

Папата насырчи кардиналите да не се ядосват и да не обръщат внимание на стореното им зло: „Пастирът, който е в контакт с хората, несъмнено има поводи да се ядосва.“ Но

и в тези случаи единствено любовта ни освобождава. „Освобождава ни от опасността да реагираме импулсивно, да казваме и правим грешки; и най-вече ни освобождава от моралната опасност на съдържания гняв, таен вътре в нас... Това не е приемливо за хората на Църквата.“

Папата подчертава, че „онзи, който е призван да служи и ръководи Църквата, трябва да има силно чувство за справедливост - той „на неправда се не радва, а се радва на истина“.

Финалният коментар бе за последните четири добродетели на любовта, която „всичко извинява, на всичко вярва, на всичко се радва, всичко претърпява“. „Христовата любов, изпратена в сърцата ни от Свети Дух, ни позволява да живеем така, да бъдем такива хора - способни да прощават винаги, да имат винаги доверие, тъй като са изпълнени с вяра в Бог. Хора, които с търпение във всяка ситуация подкрепят своя близък, в единение с Исус, понесъл с любов тежестта на нашите грехове.“

Папата издига арменски светец за църковен учител

Християните католици скоро ще имат нов църковен учител. Папа Франциск потвърди издигането на свети Григор Нарекаци за доктор на Универсалната църква.

Арменският монах, мистик, философ, богослов и поет е ро-

ден през 950 г. в Андзвакцик. Баща му Хосров бил богослов, автор на множество религиозни произведения. След смъртта на майката той поверил възпитанието на тримата си синове Saak, Ованес и непълнолетния Григор на Нарекския манастир. Там Григор прекарал почти целия си живот. В богатата манастирска библиотека той имал възможност да чете в оригинал трудовете на древни философи и на отците на Църквата. Нощем се молел много, поради което го наричали „бдящ“. Получил сан на архимандрит. Бил преподавател в училището към манастира. Григор Нарекаци е автор на едно от най-добрите тълкувания на „Песен на песните“ (977 г.), както и на редица поетически произведения. Починал през 1005 г. в Нарек.

Католическата църква почита като църковни учители светци, които имат значителен принос за учението на вярата. Днес са обявени 35 църковни учители.

По www.catholic-news.bg

12 ИСТИНА
VERITAS
Брой 3 (1496)
март 2015 г.

Света Тереза Авилска

28 март 1515 г. е ден първи в живота на Тереза Исусова или по-известна като света Тереза Авилска, светицата, която остави непомръкаща следа в историята на Католическата църква.

Днес, петстотин години след този „ден първи“, света Тереза Авилска продължава да удивлява с невероятната си апостолска енергия за изпълнение на Божията свята воля, за защита на Католическата църква от стремителните атаки на Реформацията. Успоредно с това удивление тя буди и нашето възхищение с любовта си за истината Господня, с безмерното си упование в Божието милосърдие, с неспирния си диалог със своя любим Небесен жених, с усилията си за прилагане в живота на Църквата решенията на Трентския църковен събор (1545-1563), а заедно с всичко това и с личния си пример да посочва на търсещите души пътя към духовното извисява-

не. Тя кани и своите съсестри: „Дължни сме да вървим по този път без всяка пренуда и да се доверим всецяло на Бог.“ Решението е безапелационно: на 24 август 1562 г., придружена от няколко кармилитки, Тереза се премества в новопостроения манастир „Свети Йосиф“ и прилага първоначалното правило на ордена, наследено от пророк Илия и отците пустиножители. Оттук насетне сестра Тереза влиза в историята като реформаторка и Madre Fundadora (Майка основателка). В манас-

тира „Свети Йосиф“ кармилитките живеят в молитва, умъртвление, съзерцание, покаяние, послушание, бедност, прехранвайки се от труда на собствените си ръце. Този начин на живот и служение подтиква френския писател Юисман (1848-1907) да сподели с читателите на автобиографичната си книга „En Route“ (На път) едно свое убеждение: „Съзерцателните ордени са Божиите гръмоотводи. Тяхната молитва е нещо повече от това да предпазват света от Божия гняв; тя помага на душите да се извисяват до Бог.“ И наистина, историята многократно потвърждава тази констатация на писателя.

Реформата, предприета от света Тереза, официално е призната през 1579 г. с декрет на папа Григорий XIII.

Реформаторка и основателка, света Тереза Авилска е и автор на няколко книги с огромен духовен заряд, който възпламени и възпламенява множество мисионери и мисионери в битката за тържеството

Храмовете на банатските българи

„Църквите на банатските българи“ - под това заглавие излезе неголяма книга - албум, където се описват историята и настоящият статус на храмовете, които са посещавани от банатските българи в три държави: Румъния, България и Сърбия. Текстовете са на два езика - банатски и румънски, а надписите под снимковия материал и на английски. Книгата представлява албум с много цветни снимки и графики на черквите, коментирани в изданието. Автори са Николае Марков и Клаудиу Келин, а издателството е „Миртон“. В съставянето е участвал голем екип от автори, между които нашият добри приятели и сътрудници Петронела Петкова-Шехаби и Светлана Караджова.

Прави впечатление прецизността, с която е осъществено изданието. Много изчерпателно са публикувани сведения относно геополитическите обстоятелства при съответния исторически момент в създаването на всяка черква, имената на киторите и организациите, отпуснали средства за осъществяването на проекти, също така имената на архитектите, на строителите, авторите на интериора, строителите на органа и др. Авторите са постарали да дадат изкуствоведски данни за изброените храмове, също са споменати и имената на свещениците, служили във всяка от тях от самото начало на съществуването им до днес. За някои от тях са публикувани кратки биографични данни.

Покрай описанието на черквите намираме ценни исторически бележки за миграцията и броя на банатските българи в различните градове на Австроунгарската империя, както и за тяхното разселване днес в трите държави - Румъния, Сърбия и България.

В албума са представени храмовете в следните градо-

ве и села: Стар Бишнов, Винга, Бреща, Телепа, Дета, Дента, Ловрин, Иваново, Модош, Алвинг, Дева, Крайова, Мехала, три църкви в Тимишоара - „Св. Катерина“, „Нотр Дам“ и катедралата в града. От България са представени черкви в Бърдарски геран, Драгомирово, Асеново и Гостиля. Специално място е отделено за две снимки на блажения Евгений Босилков - неговия портрет и една стара снимка пред Божия дом в Бърдарски геран. В епилога на книгата има снимки от руините на черквата в Чипровци и от конкатедралния храм „Свети Йосиф“ в столицата.

От представените илюстрации на интериора и църковната утвар на всеки храм особено интересен е един напрестолен сребърен кръст, изработен в 1703 г. във Венеция, нариращ се понастоящем във Винга, на който в изпъната релеф е отлят не разпънатият Христос, а Дева Мария с Детето в ръце. Подобни изображения се срещат по-рядко. Дева Мария, изобразена върху напрестолен кръст, има в черквата на с. Поточица - Крумовградско, а едно изображение, на което Девата е представена в цял ръст с детето в ръце в поза „Умиление“, е нармено край нос Калиакра. Предполага се, че е от периода XI-XIII в., изработено в Кипър.

Считам, че книгата албум би била още по-обогатена, ако при описание на всяка черква бе публикувана кратка географска карта с означение на града, в който тя се намира.

В края на материала изказваме благодарност на авторите и целия екип за прецизна работа. При евентуално второ издание особено ценно би било, ако целият текстов материал се публикува и на английски.

Майя ХИЛДЕГАРД

като кармилитка сестра Бенедикта на Кръста, светица. На основание тази духовност на 27 септември 1970 г. папа Павел VI провъзгласи света Тереза Авилска за църковноучителка. С този акт той я въвежде в духовния живот на Църквата. За наше щастие тя присъства и в духовния живот на католиците в България чрез духовните си дъщери, които преди осемдесет години през май 1935 г. положиха основите на светата обител „Свети Дух“, за да изпълняват заръката на своята основателка чрез молитви, умъртвления, пост и жертвоготовност в послушане да подпомагат и защищават Църквата от настъплениято на враговете й. За чест и слава на сестрите кармилитки историята отчита благотворния резултат от изпълнението на тази заръка. След половин вековен режим Католическата църква в България е жива и жизнена, както и осветена с кръвта на мъчениците.

На 4 октомври 1582 г. света

Тереза реформаторката се

присъедини към хора на девиците, произнасяйки веруюто

на живота си: „Господи, умирам като дъщеря на Църквата.“

Иван ТЕОФИЛОВ